

ПОЛ АНДЕРСЪН ХУБАВО Е ДА СИ ЦАР

Част 2 от „Патрул във времето“

Превод от английски: Юлиан Стойнов, 1998

chitanka.info

1

Една вечер, в Ню Йорк от средата на двайсети век, Менс Еверард, облечен в любимия си домашен халат, си сипваше от барчето уиски със сода. Неочаквано позвъняване на вратата го откъсна от това, изпълнено с приятни очаквания, занимание. Еверард подскочи. След няколко дни напрегната работа не се нуждаеше от никаква компания, освен тази на доктор Уотсън с неговите безкрайни разкази.

Дано да се отърве бързо от неканения гост. Той зашляпа с чехли по коридора, отвори вратата и придаде на лицето си колкото се може по-негостоприемен израз.

— Здравей — произнесе хладно Еверард и изведнъж му се стори, че се е озовал на допотопен космически кораб, който току-що се е освободил от земното притегляне, а във внезапно настъпилата безтегловност тялото му се мята безпомощно, озарено от сиянието на звездите.

— О, извинявай! — запелтечи той. — Не знаех, че си ти... Влизай.

Синтия Денисън спря за миг на прага, загледана в стената зад него. Точно над барчето бяха закачени кръстосани копия и шлем с кожени каишки от егейската култура на бронзовия век. Древните уникасти бяха тъмни, блестящи и изумително красиви.

— Налей ми нещо, Менс. — Тя се опита да заговори спокойно, но очевидно не ѝ се отдаваше да овладее гласа си. — Само че по-бързо.

— Веднага.

Той стисна зъби и ѝ помогна да си свали шлифера. Синтия затвори вратата и приседна на модния шведски диван, също толкова красив, колкото оръжията над барчето. С треперещи пръсти извади от чантата си пакет цигари и запали. Известно време двамата избягваха да се поглеждат.

— Още ли пиеш ирландско уиски? — попита накрая той.

Стори му се, че думите идват някъде отдалеч, а тялото му се движеше непохватно между мебелите и подредените на масата бутилки — изглежда, е забравил всичко, на което го е учил Патрульът.

— Да — кимна тя. — Спомняш си, значи.

В настъпилата тишина запалката ѝ щракна оглушително.

— Само няколко месеца минаха — каза той, но не знаеше как да продължи:

— Обективно време. Без прекъсвания, най-обикновени денонощия от двацет и четири часа. — Тя пусна облаче дим и го погледна втренчено. — Но за мен бяха много повече. Не съм мърдала оттук от деня на сватбата. Осем месеца и половина лично, биологично време — от деня, когато двамата с Кейт... Колко време е изминало за теб, Менс? Колко години си преживял, колко епохи си посетил, откакто беше шафер на нашата сватба?

Имаше висок, тънък и, вероятно по тази причина, почти безизразен глас — единственият ѝ недостатък, според Еверард, ако не се броеше дребния ѝ ръст. Изведнъж Менс почувства, че тя с мъка сдържа сълзите си. Подаде ѝ чашата.

— До дъно.

Тя гаврътна послушно уискито и едва забележимо потрепери. Еверард отново ѝ напълни чашата, а след това най-сетне отпи от своята. После приближи фотьойла до дивана, настани се, извади малката лула и се зае да я тъпче с тютюн. Ръцете му леко трепереха, но той се надяваше тя да не забележи. Възхищаваше се на тактичността ѝ — вместо да изстреля всичко веднага, изчакваше, докато и двамата се успокоят.

Едва сега събра смелост да я погледне открито. Въпреки ръста фигурата ѝ беше безупречна, а черната рокля само подчертаваше примамливо формите ѝ. Златистите ѝ коси се спускаха свободно до раменете, изпод извитите като дъги вежди искряха големи сини очи, а устните ѝ, както винаги, бяха леко разтворени.

Еверард бавно подръпваше от лулата.

— Е, добре, Син — рече той. — Казвай, какво е станало?

Тя трепна и произнесе с мъка:

— Кейт изчезна.

— Какво? — Еверард се изправи във фотьойла. — При изпълнение на задача?

— Да. Как иначе? Замина за Древна Персия и не се върна. Това стана преди няколко седмици.

Синтия постави чашата до себе си на дивана и сплете пръсти.

— Патрулът, естествено, проведе щателно разследване. Едва днес научих резултатите. Не са успели да го открият. Дори не знаят какво е станало с него.

— Ама че тъпанари — прошепна Еверард.

— Кейт винаги... винаги те е смятал за най-добрия си приятел — трескаво заговори тя. — Понятие нямаш, колко често сме говорили за теб. Наистина, Менс. Зная, че рядко се срещаме, но ти все беше на път...

— Разбира се — прекъсна я той. — Да не смяташ, че още съм в пубертета? Имах работа. И после, в края на краищата, вие сте младоженци.

„Запознах ви на Хаваите в една лунна нощ, край вулкана Мауна Лоа. В Патрула никой не обръща внимание на разликата в чина и положението. Нямаше нищо странно младата випускница на Академията Синтия Канингъм, работеща като най-обикновена секретарка в собствената си епоха, да се среща в извънработно време със заслужилия ветеран... тоест с мен... стига това да не пречи на работата. А защо той да не използва своя опит и необходимите костюми и да я заведе на танци във Виена по времето на Щраус? Или в лондонския Шекспиров театър, в уютните барове на стария Ню Йорк? А може би на слънчевите хавайски плажове, където първите хора, с грубо издялани канута, ще се появят едва след хиляда години? И нищо лошо няма, ако в приятното забавление се включи неговият най-добър приятел от Патрула. Само дето после той му отнема любимата и двамата се женят. Край на историята!“

Еверард поднесе клечка към угасналата лула. Изчака лицето му да се скрие в облак тютюнев дим и произнесе:

— Започни отначало. Не съм те виждал цели две години по моето биологично време и не съм в течение на нещата, с които се е занимавал Кейт.

— Толкова много? — учуди се тя. — Значи дори отпуските не си прекарвал в нашето десетилетие? А толкова искахме да те видим.

— Престани да се извиняваш — тросна се той. — Ако исках, сам щях да дойда.

Нежното ѝ лице се изпъна като от удар. Той също трепна и побърза да даде отбой.

— Извинявай. Разбира се, че исках да се видим. Но нали знаеш, ние, агентите на свободна практика, сме твърде заети — всички тези скокове в пространство-времето те карат да се чувстваш като риба на сухо. О, по дяволите! — той направи опит да се усмихне. — Син, забрави ли колко съм недодялан? Не ми обръщай внимание. Бях в Древна Гърция и лично създадох мита за Химера. Да-да. Там се прочух като „дилаюпод“ — странно чудовище с два леви крака, стърчащи от зиналата паст.

Тя се усмихна смутено и взе цигарата от пепелника.

— А аз, както и преди, работя в „Инженерни проучвания“. Като обикновена секретарка. Но благодарение на това мога да се свързвам с всички управления, включително и с Главното. Това ми помогна да бъда в течение на всичко, което се правеше за спасяването на Кейт... А то бе нищожно малко! Те просто го изоставиха! Менс, ако не ми помогнеш, с Кейт е свършено!

Синтия замълча — цялата се тресеше. Еверард прецени, че ще е най-добре, ако я остави сама да се успокои. Междувременно си припомни набързо всички данни от биографията на Кейт Денисън.

Роден през 1927 г. в Кеймбридж, щата Масачузетс, в заможна семейство. На двайсет и три години защитил блестящо дисертация по археология. По това време успял вече да стане шампион по бокс и да пресече Атлантика на трийсетфутова яхта. Мобилизиран в 1950-та, отличил се с храбростта си в Корея, и ако беше някоя по-популярна война, сигурно щеше да се покрие със слава. От друга страна, можеш да го познаваш години наред и никога да не узнаеш за споменатите събития. Когато нямаше с какво да се захване, Кейт обичаше да разговаря със сдържан хумор за възвишени неща, но когато си имаше работа, той я свършваше без излишно суетене. „Какво пък — въздъхна мислено Еверард, — Синтия се падна на по-добрия. Кейт не стана свободен агент, само защото не го пожела. За разлика от мен, беше пуснал тук здрави корени. Изглежда, не е шило като мен.“

През 1952 година с Денисън, който тогава още се чудел с какво да се захване, се свързал агент от Патрула и веднага го завербувал. За разлика от много други, Кейт бързо схванал идеята за темпоралните пътешествия: помогнали гъвкавият ум и опитът от археологията. След

като преминал първоначалния курс на обучение, с удоволствие установил, че собствените му интереси напълно съвпадат с изискванията на Патрула и станал изследовател. Специализирал се в праисторията на източните индоевропейци. В много отношения се оказал далеч по-необходим, отколкото Еверард, например.

Оперативните агенти работят във всички епохи, като задачата им е главно да спасяват претърпелите катастрофа, да арестуват престъпници на темпоралния закон и да защитават неприкосновеността на историческата линия.

Понякога се налага да действат на сляпо, без възможност да установят правилността на своите постъпки и избраните решения. Особено ако в историята не са останали никакви писмени източници. Много преди появата на първите писмени знаци хората са воювали, пътешествали са, извършвали са открития и героични дела, последствията от които са оставили своя отпечатък върху целия континуум. Патрулът е длъжен да ги познава в детайли. Работата на изследователския корпус се състоеше в съставяне подробна карта на историята.

„А освен това, Кейт беше мой приятел.“

Еверард извади лулата от устата си.

— Добре, Синтия — каза той. — Разкажи ми какво точно е станало.

2

Тя най-сетне намери сили и сега гласът ѝ звучеше малко по-уверено.

— Кейт проследяваше миграционните процеси при различните индоевропейски племена. Сведенията по този въпрос са оскъдни. Налагаше се да се започне от някой по-известен момент от историята и след това да се върви назад във времето. С такава задача Кейт отпътува за Иран в 558 година преди Новата ера. Каза, че това било малко преди началото на мидийския период. Смяташе да пообщува с местните хора, да изучи обичаите им, след това да се прехвърли в по-ранен период и така нататък... Защо ли ти разказвам, сигурно си по-добре запознат от мен. Нали веднъж си му помагал — още преди да се запознаем. Често ми е разказвал за това.

— Само го придружавах — сви рамене Еверард — за всеки случай. Изучаваше преселението на едно доисторическо племе от Дон до Хиндукуш. Представихме се на техния вожд за скитащи ловци и се присъединихме към кервана им. Беше много забавно.

Той си спомни степта и необятното небе, бясното преследване на заблудила се антилопа, дивашките пирове край вечерния огън и момичето, чиито коси ухаеха на трева и дим. За миг съжали, че не се е родил в това племе и не може да изживее там остатъка от живота си.

— Този път Кейт замина сам — продължи Синтия. — В отдела му има остър дефицит на кадри, както и в целия Патрул. Какво да се прави, времето е вечно, а човешкият живот — толкова кратък... И друг път е тръгвал сам. Винаги ме е било страх да го пускам, но той ме успокояваше, че в дрехите на скитащ пастир, от който няма какво да се вземе, ще бъде в по-голяма безопасност из планинските пущинаци на Иран, отколкото по нощните улици на Бродуей. Само че този път излезе друго!

— Доколкото разбрах — прекъсна я малко припряно Еверард, — той е заминал преди седмица с намерение да събере информация, да я предаде в центъра за обработка и да се върне в същия ден.

„И без това само глупак може да те остави сама за по-дълго.“

— Та казваш, този път не се върна.

— Не. — Тя припали следващата цигара от огънчето на първата.

— Веднага почувствах, че нещо не е наред. Отидох направо при шефа му, а той изпрати запитване с една седмица напред — тоест в днешния ден. Отвърнаха му, че от Кейт все още няма следа. От центъра също съобщиха, че не са получавали никаква информация от него. Наложих се да проверим в темпохрониките в Главното управление. Там е записано... че Кейт никога не се е завръщал от тази мисия и че не са открити никакви следи от него.

Еверард кимна бавно.

— След това в местния отдел предприеха издирване, резултатите от което са записани в главните хроники.

„Променливото време допуска множество парадокси“ — повтори си за кой ли път Еверард.

Ако някой изчезне, това не означава, че е задължително да се заемете с издирването му само защото последното е споменато в някакъв отчет. Но в конкретния случай не е имало други възможности за откриване на изчезналия. Разбира се, биха могли да изпратят някого в миналото, преди началото на събитието, който да измени ситуацията по такъв начин, че, в края на краищата, изчезналият да бъде открит — тогава в архива ще лежи вашият доклад за успешния завършек на издирването и само вие ще знаете „предишната“ истина.

Всичко това е в състояние да създаде невероятна бъркотия. Нищо чудно, че Патрулът се отнася толкова подозрително дори към най-незначителните промени, които с нищо не биха повлияли на общата картина на историческия процес.

— Нашият отдел се свързал с момчетата от древноиранското управление, а те, на свой ред, изпратили група, която да огледа на място — продължаваше Синтия. — Известен им бил само предполагаемият район, където Кейт е трябвало да се материализира. Не разполагали с точните координати за приземяването на неговия хроноцикъл.

— Едно не мога да разбера — прекъсна я Еверард. — Защо не са открили машината? Каквото и да се е случило с Кейт, тя все още трябва да е някъде там — или в пещера, или кой знае... Трябваше

първо да засекат местонахождението ѝ, а след това да поемат обратно, следвайки темпоралната линия, докато се натъкнат на Кейт.

Синтия дръпна от цигарата с такава ожесточеност, че бузите ѝ хлътнаха.

— И това опитали — поясни тя. — Казаха ми, че местността била силно пресечена, дива и необитаема и това силно затруднявало издирването. Нищичко не открили — нито следа. Може би щяха да успеят, ако бяха претършували района сантиметър по сантиметър. Но се уплашили. Виждаш ли — този регионално-темпорален интервал има ключово значение. Мистър Гордън ми показва отчетите на историческата обстановка. Не разбирам добре всички обозначения, но той ми каза, че вмешателство в историята на тази епоха е крайно опасно и може да доведе до тежки последствия.

Еверард стисна с длан затоплената чашка на лулата. Усещането беше приятно и донякъде успокояващо. Споменаването на преломните моменти в историята го накара неволно да потрепери.

— Ясно — закима той. — Не са могли да претърсят както трябва целия район, тъй като това можело да обезпокои местните жители, или да промени движението и поведението им в момент на решаващи историята събития. Хъм-хъм... А пращали ли са преоблечени съгледвачи из съседните села?

— Неколцина експерти на Патрула, които изкарали там близо две седмици. Никой от местните не разполагал с полезна информация. Тези диваци са толкова подозрителни... А може да са взели нашите агенти за шпиони на мидийския цар. Доколкото разбрах, били недоволни от управлението му. Така или иначе, нямало и все още няма данни за някаква промяна, или вмешателство, в общата картина на историческия процес. Ето защо предполагат, че Кейт е бил убит, а хроноцикълът му е изчезнал по някакъв начин. Има ли значение... — тя скочи развълнувано и гласът ѝ премина в стенание — има ли някакво значение, дали трупът му е изгнил в някое запустяло дърво!

Еверард също се надигна, прегърна я нежно и я остави да си поплаче. Не предполагаше, че тази история ще му подейства по такъв начин. Чувстваше се ужасно. А и присъствието на Синтия... вярно, напоследък все по-рядко си мислеше за нея (не повече от десетина пъти на ден), но близостта ѝ пробуждаше в душата му стара, мъчителна болка.

— Защо не се върнат в нашето минало? — хлипаше тя. — Какво им пречи да скочат само седмица назад и да го предупредят, че не бива да заминава? Нищо повече не искам от тях! Що за чудовища са измислили тази забрана?

— Не са чудовища, а най-обикновени хора — постара се да говори разумно Еверард. — Ако всички започнем да се връщаме и да преправяме личното си минало, скоро така ще се оплетем, че просто ще престанем да съществуваме.

— Поне едно изключение за милион години! Какво толкова? Защо не го направят?

Еверард мълчеше. Знаеше, че изключения няма и не може да има. Включително и за Кейт Денисън. Патрулните не са богоизбрани, те също са длъжни да спазват законите. Ако някой от тях загине, просто вдигат тост в негова памет и дори не помислят да се върнат в миналото, за да го зърнат докато е жив още веднъж.

Синтия се отдръпна от него, взе чашата и я пресуши на един дъх.

— Извинявай — каза тя, извади кърпичка и изтри сълзите си. — Не очаквах, че ще се разплача.

— Няма нищо — той се загледа смутено в пода.

— Мислех дали ще се съгласиш да помогнеш на Кейт. Другите се отказаха, но ти си му приятел.

При такава молба друг изход нямаше.

— Бих могъл — промърмори той. — Но едва ли ще се получи нещо. Ако се съди по хрониките, дори и да се захвана ще претърпя неуспех. Никой няма да ми позволи да внасям корекции в пространствено-времевите линии. Дори от такъв незабележим характер.

— Кейт не е незабележим — укори го тя.

— Така е, Син. И ти не си единствената жена, която го мисли. Впрочем, ти също си специална.

Тя впи поглед в лицето му и за миг застина неподвижно. След това прошепна.

— Менс, прощавай. Просто не съобразих... Мислех, че след като е изминало толкова много време, то ти... ти си ме...

— За какво говориш?

— Смятах, че специалистите от отдела по психология биха могли да ти помогнат. Искам да кажа, след като са могли да направят така, че

и да искаме да не можем да говорим пред непосветени за съществуването на Патрула, защо да не сторят същото и с теб, да забравиш...

— Стига — прекъсна я рязко с глас Еверард. След като подъвка известно време мундщука на лулата, продължи — Добре де, имам някои идеи, които сигурно никой да не е проверявал. Ако въобще Кейт може да бъде спасен, ти ще узнаеш за това още утре.

— Менс, не можеш ли да ме прехвърлиш веднага?

Тя отново започна да трепери.

— Мога, но няма да го направя. Сега ще те откарам у вас и ще изчакам, докато си изпиеш приспивателното. А след това ще се върна тук и ще обмисля положението. — На устните му се изписа вяло подобие на усмивка. — Престани да се цъклиш. Казах ти, че трябва да помисля.

— Менс...

Ръката ѝ обхвана неговата.

Той почувства внезапна надежда и се прокле за слабостта си.

3

В късната есен на 542 година преди Новата ера самотен конник се спусна от планината и навлезе в долината на река Кер. Яздеше породист млад жребец, доста по-едър от местната порода ездитни коне, и само заради това на всяко друго място би привлякъл вниманието на разбойниците. Но Великия Цар поддържаше такъв ред във владенията си, че, както казваха мъдреците, дори девствена мома с торба злато би могла да пресече необезпокоявана надлъж Персия. Това бе една от причините Менс Еверард да избере за крайна точка на темпоралния си скок този период — шестнайсет години след пристигането на Кейт Денисън.

На второ място, беше необходимо да се озове в момент, когато всяко възможно вълнение, предизвикано от появата на темпоралния пътешественик в 558 година, отдавна да се е уталожило. Каквато и да е била съдбата на Кейт, към целта трябваше да се подходи отдалеч. И без това директните действия не бяха дали резултат.

И накрая, по данни на Ахеменидското регионално темпорално управление, през есента на 542 година започва първият период на относително спокойствие — времето, когато бе изчезнал Денисън. Периодът от 558-ма до 553-та е известен като неспокоен — персийският цар Аншана Куруш (познат в историята като Кайхошру и Кир) все по-трудно постига за разбирателство с по-могъщия си повелител — мидийския цар Астиаг. Той вдига въстание, но тригодишната гражданска война стопява силите на империята и персите в крайна сметка побеждават северните си съседи. Но Кир не успял да се порадва на триумфа си — налага му се да потушава въстанието на своите съперници и същевременно да отблъсква нашествията на туранците. Необходими са му четири години, за да надвие враговете си и да разшири границите на владенията си на изток. Това пък обезпокоява владетелите на съседните царства: Вавилон, Египет, Лидия и Спарта създават антиперсийска коалиция, и в 546 година войските им нахлуват в Персия. Лидийците са разбити и

покорени, но скоро след това отново въстават. По същото време непокорните гръцки колонии Йония, Кария и Ликия напомнят за силата си. Наместниците на Кир се занимават с всичко това на запад, а той самият е принуден да воюва с дивите чергарски племена от изток, които заплашват градовете му.

Но ето че идва заслуженият отдих. Като вижда справедливостта, с която управляват персите покорените земи и уважението към местните традиции и обичаи (непознато досега в човешката история) Киликия се предава без бой. Кир отстъпва на своите наместници предводителството в походите на изток и се заема с укрепване на властта в завладените земи. През 539 година избухва нова война с Вавилон, след която ще се присъедини и Месопотамия. Следва нов мирен период, за да наберат сили племената отвъд Аралско море. Тогава царят сам ще се вдигне на поход срещу тях и ще срещне смъртта си.

Менс Еверард влезе в Пасаргад.

Яздеше миля след миля и виждаше селяни да прибират реколтата със сърпове, застигаше отрупани със снопове, поскърцаващи волски талиги, а от изсъхналите ниви се вдигаше прах и дразнеше гърлото му. Облечени в дрипи деца, играещи край глинени землянки, го гледаха любопитно, засмукали калните си пръсти. Задмина го царски вестносец, една уплашена кокошка се замята под копитата му и накрая застина безжизнено в прахта. Появи се и отряд конници, облечени в шаровари — люспести доспехи с островърхи шлемове украсени с пера, и ярки раирани плащове. Живописните дрехи на войните бяха покрити с прах, пропити от пот и докато пресичаха площада си подвикваха солени и грубовати шегички. Зад дебелите стени се спотайваха добре обзаведени аристократични домове с градини и шадравани, принадлежащи на търговци и лихвари, но те бяха рядкост сред всеобщата немотия и мизерия. В преобладаващата си част Пасаргад бе типичен източен град с тесни, криви улички и прашни площади, на които се събираха облечени в дрипи зяпачи. Град на кресливи търгаши, просяци, изкарали на показ недъзите си, водачи на кервани, продавачи на добитък, занаятчии и изгладнели кучета. От гостилниците долиташе музика, напомняща вопли на пъхната в пералня котка, а посетителите бълваха проклетия и размахваха ръце

като вятърни мелници... Интересно, откъде са всичките тези легенди за тайнствения Изток?

— ... Дайте милостиня, господарю, в името на Съвета! Смилете се над мен и Митра ще ви благослови!

— ... Спри, благородни човече! Кълна се в брадата на баща ми, че от ръката на нито един изкусен майстор не е излизало по-прекрасно творение от тези юзди! Предлагам ти ги, о, най-щастливи сред щастливите, за смехотворната цена от...

— ... Тук, господарю, тук! Само на четири преки се намира най-гостоприемният кервансарай в цяла Персия — не, в целия свят! Нашите дюшеци са натъпкани с лебедов пух, виното на моя баща е достойно за боговете, пилафът на майка ми се слави по всички краища на нашата земя, а сестрите ми са три луни, от чийто блясък можеш да се наслаждаваш на всевъзможни земни радости!

Еверард не обръщаше внимание на предложенията, които се сипеха отляво и отдясно. Един по-нахален търговец дори го сграбчи за крака и американецът го изрита с гневно проклятие. В отговор получи само мрачна усмивка. Надяваше се да не се налага да се настанява в странноприемница — макар персите от тази епоха да бяха достатъчно чистоплътни, въпросът с насекомите все още не бе решен.

Глождеше го постоянното усещане за незащитност. Патрулните винаги се стараеха да скътат по някое асо в ръкава: било ултразвуков парализатор от трийсети век, или миниатюрна радиостанция, с която в нужния момент да се извика на помощ пространственоременният антигравитационен хроноцикъл. Но не трябваше да носи нито една от тези вещи, защото можеха да го обискират. Еверард бе облечен като грък: къса туника, сандали, дълго кожено наметало. На пояса му висеше меч, зад гърба — шлем и щит, и това бе цялото му въоръжение. Вярно, оръжията бяха от неръждаема стомана, каквато тук щяха да открият след много години. Освен това наблизко нямаше местни отдели на Патрула, към които да се обърне в случай, че изпадне в беда. Тази относително спокойна и бедна епоха не привличаше вниманието на службите за темпорална търговия и най-близкото управление беше в Персеполис, но до появата му имаше поне двайсетина години.

Колкото по-навътре навлизаше в града, толкова по-рядко уличните сергии му препречваха пътя, самите улици ставаха по-широки, а къщите — по-високи и заможни. Най-сетне се озова на

просторен площад, заобиколен с дворци от четирите страни. Над стените им се виждаха само върховете на дърветата. Стражите — лековъоръжени младежи — клечаха близо до портите. Когато Еверард ги доближи, те подскочиха и за всеки случай смъкнаха лъковете от раменете си. Все още можеше да пресече необезпокояван площада, но вместо това той махна с ръка на един по-наперен младеж, който, изглежда, беше старшият.

— Хвала на теб, почитаеми господине — поде американецът и заучената под хипноза персийска реч заструи от устата му като да беше матерният му език. — Търся гостоприемството на някой местен велможа, срещу което съм готов да предложа интересни разкази за пътешествия в чужди страни.

— Да се преумножат дните ти — отвърна стражникът.

Еверард си спомни, че персите не обичат да им дават бакшиш — Кировите съплеменници бяха горди и непреклонни хора, професионални воители, отлични пастири и ненадминати ловци. Езикът им се отличаваше с онази изпълнена с достойнство вежливост, свойствена на хората с подобен нрав от всички времена.

— Аз служа на Крез Лидийски, васал на Великия Цар. Той е човек, който не би отказал да приюти...

— Меандър от Атина — побърза да вметне Еверард.

Измисленото гръцко име трябваше да обясни мускулестото му телосложение, светлата кожа и късо подстриганата коса. За по-голяма достоверност Еверард си беше лепнал и вандайковска брадичка. Известни със склонността си към пътешествията, гърците едва ли биха впечатлили някой с появата си дори в Пасаргад, ето защо никой не го помисли за ексцентричен чудак. От друга страна, до битката при Маратон имаше близо четвърт век и европейците все още бяха редки птици по тези места, та сигурно можеха да предизвикат интереса на любопитните.

Към тях, по знак на стражника, се приближи роб, за да повика ключаря на портата. Той, на свой ред, извика друг роб и накрая чужденецът прекрачи високите, яки порти. Зелената и прохладна градина зад стената оправда надеждите на Еверард — тук нямаше нужда да се безпокои за багажа си, храната и напитките щяха да са от сой, а самият Крез със сигурност щеше да го покани на разговор. „Върви ти, момче“ — ободри се Еверард, докато се наслаждаваше на

горещата вана, благовонията, чистите дрехи, които го очакваха в скромно обзаведената му стая, на виното, на мекото ложе и на красивата гледка зад прозореца. Липсваха му само цигарите.

Разбира се, ако Кейт е мъртъв и това събитие е непоправимо във времето...

— Дявол да го вземе — тросна се той. — Зарежи тези мечти, приятелче...

4

След залез повя хлад. В двореца запалиха светилници (това беше цял ритуал, тъй като персите смятат огъня за свещен) и раздухаха жарта в огнището. Робът удари чело пред Еверард и обяви, че вечерята е поднесена. Американецът го последва в продълговатата зала, изрисувана с живописни фрески, изобразяващи Слънцето и Бика Митра, мина покрай двамата копиеносци и се озова в малка, ярко осветена стая, застлана с килими и посипана с благоуханни листа. По елински обичай, от двете страни на масата имаше ниски миндери. Върху масата бяха подредени златни блюда и прибори от потъмняло сребро. В тъмната ниша в ъгъла очакваха да ги повикат роби-прислужници, а зад тънката дървена преграда долиташе тиха ориенталска музика.

Крез Лидийски го покани с любезно кимване. Някога е бил строен и красив, но през последните няколко години, когато прочутото му богатство се бе стопило, се бе състарил и имаше изморен вид. Дългокос, с посребряла брада, Крез бе облечен с гръцка хламида, но по персийски обичай лицето му бе разкрасено с алена помада.

— Бъди мой почетен гост, Меандър Атински — произнесе той на гръцки и подложи на Еверард бузата си за ритуална целувка.

И макар от Крез да лъхваше на чесън, патрулният, следвайки местните обичаи, докосна бузата му с устни. С радушното си приветствие сановникът показваше, че го поставя на равно със себе си.

— Да пребъдеш в дните си, пресветли господарю — отвърна той. — Твоята доброта ме покори.

— Дано не се почувстваш пренебрегнат от скромната ми трапеза — продължи да нарежда бившият повелител на Лидия. — Винаги съм гледал на гръците като на свои роднини и това ме накара да потърся среща и разговор с теб.

— Моят господар ми оказва твърде голяма чест.

След приключване на церемонията двамата най-сетне пристъпиха към вечерята. Еверард подхвана предварително

подготвени разказ за своите пътешествия. От време на време Крез го издебваше с някой неочакван въпрос, но патрулният бързо се научи да избягва опасните теми.

— Наистина, времената се менят и имаш щастие да пристигнеш тук в зората на нова епоха — произнесе тържествено Крез. — Никога досега тази страна не е познавала по-славен цар от... — и така нататък, и така нататък. Всичко това явно беше предназначено за ушите на слугите и царските шпиони, макар в конкретния случай това бе самата истина.

— Самите богове са удостоили нашия цар с височайшето си покровителство — продължаваше Крез. — Ако знаех каква е волята им... искам да кажа, ако предварително бях узнал, никога нямаше да заставам на пътя му. Няма и не може да има съмнение, че той е избраник на боговете.

Подчертавайки гръцките си маниери Еверард с неохота разреждаше виното с вода и току се ядосваше, че не е избрал някой друг народ с по-солидни алкохолни традиции.

— А каква е историята му, пресветли господарю? — попита заинтригувано той. — Зная само, че Великия Цар е син на Камбиз — същият, който владее тази провинция и бил васал на Астиаг Мидийски. Има ли още?

Крез се наведе напред. Пламъците на светилниците се отразяваха в широко отворените му очи и в тях се четеше едновременно ужас и възторг.

— Слушай и разказвай на твоите съотечественици — поде той. — За да усмири превитите под игото му перси, Астиаг дал дъщеря си Мандана за жена на Камбиз, свързвайки вожда им със своя прочут род. Но Камбиз заболял и взел да губи сили. Говорело се даже, че е на смъртно легло, а случело ли се най-лошото, неговият малък син Кир щял да седне на престола в Аншан. С това щяло да се установи опасно регентство на персийската аристокрация, а тя не гледала благосклонно на васалството към Астиаг. На всичко отгоре тълкувателите на сънища предсказали на Мидийския цар, че Кир ще погуби империята му. Астиаг заповядал на своя наместник Аурвагош (следвайки гръцкия обичай Крез го нарече Харпаг), който бил негов роднина, да го избави от царския наследник. Харпаг взел детето — царицата не могла да го спре, Камбиз бил твърде болен да се възпротиви, а Персия едва ли би

могла да окаже сериозна съпротива без нужната подготовка. Но Харпаг не бил достатъчно твърд да довърши започнатото. Той подменил царския син с мъртвороденото дете на един планински пастир и го накарал да се закълне, че ще пази тайна. Облекли мъртвото дете в дрехите на царския син и го оставили на един хълм, повикали мидийските придворни да потвърдят изпълнението на заповедта и след това го погребали с нужните почести. А Кир, нашият господар, израснал като пастир. Камбиз живял още дваайсет години, но нямал сили да отмъсти за стореното зло. Боговете не го дарили повече с мъжки отрочета и когато умрял, не оставил наследник, пред който персите да се прекланят. Астиаг отново бил завладян от безпокойство. В този момент се появил Кир — по някои белези бързо удостоверили личността му. Астиаг, който тайно съжелявал за извършеното, го приел радушно и потвърдил, че именно той е наследникът на Камбиз. В продължение на пет години Кир останал васал, но с всяка година все по-трудно понасял тиранията на мидийците. По това време в Екбатан Астиаг за наказание, че престъпил заповедта му, накарал Харпаг да убие и изяде собствения си син. Харпаг и още неколцина знатни мидийци организирали заговор. За свой вожд избрали Кир. Персия въстанала и след тригодишна война Кир станал цар и на двата народа. След това той подчинил на волята си и много други народи. Нима някога боговете са изразявали по-ясно и категорично волята си?

Известно време Еверард лежеше неподвижно, заслушан в шепота на листата, полюшвани от хладния есенен вятър.

— Нима всичко това е истина, а не слухове? — попита той.

— Събрах достатъчно доказателства, откакто се преместих в персийския двор. Сам царят потвърди, че такава е истината, същото направиха Харпаг и останалите участници в събитията.

Лидиецът вероятно не лъжеше — имаше уверенията на собствения си повелител, а знатните перси са честни до фанатизъм. И въпреки това, през всички години, прослужени в Патрула, Еверард не беше чувал по-неправдоподобна история. Всъщност без да знае, Крез дословно възпроизвеждаше разказа, записан от Херодот и пресъздаден по-късно с някои дребни изменения в „Шахнаме“ — персийската „Книга за царете“. Подобни легенди съществуваха за Мойсей, Ромул, Сигурд и много други исторически личности. Нямаше никакви основания да се смята, че в основата му лежат достоверни събития.

Кир беше израсъл в дома на своя баща, заел бе престола по правото на първороден син и бе вдигнал въстанието подтикван от най-тривиални подбуди.

Странното беше, че тази легенда имаше очевидци, готови да се закълнат в истинността ѝ! Тук се криеше някаква загадка и тя напомни на Еверард за причината, подтикнала го да посети Древна Персия.

След като дължимото за случая възхищение и удивление, той попита небрежно:

— До мен стигнаха слухове, че преди шестнайсет години в Пасаргад се появил чуждоземец облечен като беден пастир, а в действителност се оказал магьосник и чудотворец. Сигурно е останал тук до края на дните си. Не знае ли моят любезен домакин нещо повече по този въпрос?

Еверард се напрегна, очаквайки със затаен дъх отговора. Интуицията му подсказваше, че Кейт Денисън не би могъл току-така да се остави да го убият и едва ли е паднал от някоя скала и си е скършил врата. Ако беше така, патрулните непременно щяха да открият темпоралната машина. Тялото на мъртвия Денисън можеше да стане плячка на лешоядите, но как да се обясни изчезването на хроноцикъла? Той можеше лесно да бъде засечен с детектори. Причината беше друга. А ако Кейт е останал жив, задължително ще се е появил тук, в центъра на цивилизацията.

— Преди шестнайсет години, казваш? — Крез се почеса по брадата. — Тогава още не съм бил в Персия. Спомних си — в тази година е имало много странни знамения. Това е същата година, когато Кир се спуснал от планината и положил, напълно законно, короната на Аншан на главата си. Не, Меандър, не зная нищо за твой чуждоземец.

— Трябва да намеря този човек — каза Еверард, — така ми заповяда оракула...

— Защо не разпиташ слугите и гражданите? — посъветва го Крез. — Ще те представя на царедворците. Предполагам, че ще останеш известно време при нас? Може царят да те покани при себе си — той обича да се среща с пътешественици и чужденци.

Не след дълго разговорът им взе да замира. Крез обясни с кисела усмивка, че персите са свикнали да си лягат и стават с кокошките, а той самият трябвало да се яви утре рано в двореца. Повиканият роб отведе Еверард в стаята му. Вътре го чакаше красива девойка с

подканваща усмивка. Той се поколеба, спомняйки си другата, която изпълваше мислите му, нищо, че живееше близо две хиляди и четиристотин години напред във времето. Но... какво толкова! Простосмъртният трябва да се радва на всички блага, с които го даряват боговете, а те не са от щедрите.

5

Малко след изгрев-слънце на площада излезе група въоръжени конници, призовавайки с гръмки възгласи Меандър от Атина.

Еверард бутна недовършената закуска и изтича навън. Трябваше да вдигне глава, за да разгледа конника, седнал на високия, сив жребец — брадясалото лице, увенчано с орлов нос. Ескортиращите го стражници току вдигаха конете на задните им крака, а вятърът развяваше перата на шлемовете и кожените им наметала. Седлата и поводите им, които също бяха кожени, тихо поскърцваха.

— Вика те хилиархът! — извика конникът.

С тази персийска титла тук отъждествяваха главатаря на безсмъртните и великия везир на империята.

Еверард се поколеба, опитвайки се да прецени обстановката. Мускулите му неволно се напрегнаха. Поканата не беше от най-любезните, но едва ли можеше да се измъкне с оправдания за някаква важна и неотложна работа.

— Слушам и се подчинявам — каза накрая той. — Позволете ми само да се върна за един скромен подарък, за да бъда достоен за честта, която ми се оказва.

— Хилиархът нареди да те заведем незабавно... Ето ти кон.

Приближи се стражник, който водеше след себе си оседлан жребец. Скочи чевръсто от своя кон, преви се и подложи длани за стреме, но Еверард се метна на седлото без чужда помощ. Началникът на отряда кимна одобрително и групата се понесе в бесен галоп по широките улици, украсени със статуи на сфинксове и заобиколени от просторни къщи на заможни граждани. Тук нямаше такава блъсканица като в тесните улички край пазара, но затова пък се срещаха колесници и богато облечени конници, роби с позлатени носилки, обикновени минувачи, които бързаха да отскочат встрани: безсмъртните не забавяха ход. Съвсем скоро групата пресече широко разтворените, в тяхна чест, порти на двореца и копитата на конете зазвънтяха по

масивните гранитни плочи. Алеята заобикаляше просторна градина с фонтани и свършваше точно пред западното крило на сградата.

Дворецът, построен от безвкусно изрисувани тухли, се издигаше на неголям хълм, заобиколен от други, по-ниски постройки. Стотникът скочи от коня, махна с ръка на Еверард да го следва и заизкачва широкото мраморно стълбище. Еверард крачеше заобиколен от няколко стражника, стиснали в ръце заострени бойни секири. Минаха покрай проснатите ничком роби, пресякоха една жълто-червена колонна зала, сетне още една зала, застлана с мозайка (чиято красота Менс не бе способен да оцени в този момент) свърнаха покрай друга група стражници и накрая се озоваха в просторен павилион. Куполът му бе украсен с мозайка, в цветовете на паунова опашка, и се подпираше от леки колони. През сводестите прозорци нахлуваше ароматът на късно разцъфнали рози.

Безсмъртните се проснаха, спазвайки ритуала на преклонението. „Каквото могат те, можеш и ти, приятелю“ — рече си Еверард, падна ничком и целуна персийския килим. Човекът, който седеше на ниския диван, му кимна.

— Изправи се и слушай! — нареди той. — Поднесете на гърка възглавница!

Войниците го обкръжиха отново. Дотича един възчерен нубиец, поклони се и положи възглавница в краката на своя господар. Еверард седна и стъгна нозе. Устата му беше пресъхнала. Хилярхът, когото снощи Крез бе нарекъл Харпаг, се наведе напред. На фона на тигровата кожа, с която бе застлан диванът, в разкошна червена мантия, обгръщаща мършавото му тяло, мидиецът изглеждаше стар. Косите му, спуснати свободно до раменете, бяха сивкави, с метален отблясък. Мургавото му лице с гърбав нос бе изпъстрено от безчислени бръчки, но очите му бяха умни и проникателни и разглеждаха внимателно чужденеца.

— Е — рече той на персийски, със силен акцент на пришълец от северните провинции, — значи ти си човекът от Атина. Тази сутрин благородният Крез ни разказа за твоето пристигане и за въпросите, които си му задавал. И тъй като може да става дума за безопасността на държавата, длъжен съм да зная кого точно търсиш.

Той поглади брадата си с ръка, по пръстите на която блестяха скъпоценни камъни, и разтвори устни в хладна, непроницаема

усмивка.

— Току-виж се оказало, че мога да ти помогна — стига оногова, когото дириш, да не е някой престъпник.

Хилиархът преднамерено изпускате обичайните форми за приветствие, не му предложи угощение и се отнасяше с Меандър не както подобава на почетен гост.

Това беше разпит.

— Какво точно искаш да знаеш, многоуважаеми владетелю? — попита Еверард.

Той вече се досещаше накъде бие Харпаг и, очаквайки отговора, го обзе силна тревога.

— Казваш, че търсиш вълшебник, пристигнал в Пасаргад преди шестнайсет години, облечен като пастир и е правил чудеса?

От зле скритото напрежение гласът на хилиархът стана хриплив.

— Къде си чул за този вълшебник и защо се интересуваш от него? Казвай веднага и да не си посмял да лъжеш!

— Велики господарю — заговори Еверард, — Делфийският оракул ми предсказа, че ще забогатея, ако узная съдбата на пастира, пристигнал в столицата на Персия през... въъ... третата година от първата тирания на Писистрат. Нищо повече не зная. Нали знаеш, господарю, колко загадъчни са предсказанията на оракула.

— Така, така...

По изпитото лице на Харпаг пробяга сянката на страха. Той вдигна ръка и начерта във въздуха кръст — символично изображение на Слънцето в култа към Митра. След това попита небрежно:

— И какво узна досега?

— Нищо, господарю. Никой не можа да ми каже...

— Лъжеш! — изкрещя Харпаг. — Всички гърци са лъжци! Но внимавай, захванал си се с опасна работа! С кого още си разговарял?

Устните на хилиарха се сгърчиха от нервни тикове. Еверард почувства, че стомахът му се свива. Изглежда, неволно бе повдигнал завесата на някаква тайна, която Харпаг бе смятал за достатъчно потулена и толкова важна, че си бе позволил да отправи оскърбление срещу Крез, под чиято защита, в качеството си на почетен гост, се намираще Меандър — така повеляваха древните обичаи. Сега трябваше да разчита само на бързината на рефлексите си и на кинжала. А и друго, по-сигурно средство не съществуваше в тази епоха, където

от подозрителните изтръгваха истината с нагорещено желязо и клещи... Само че коя истина? Какво всъщност знаеше?

— С никого, господарю — произнесе той. — С никого, освен с оракула и бога на Слънцето, който говори чрез неговата уста и вероятно той ме е пратил чак тука. Почитаемият Крез бе първият, пред когото разкрих целта на моето пътешествие.

Харпаг отпусна рамене, донякъде обезкуражен при споменаване на божеството, но веднага се овладя.

— Ти си този, който твърди, че го е пратил оракула. А може би си дошъл да узнаеш тайните ни? Ако наистина са те пратили боговете, то е, за да те накажем за греховете ти. Скоро ще узнаем истината. — Той кимна на стотника. — Отведете го долу. В името на царя.

Царят!

Ослепителна като светкавица, в главата на Еверард блесна първата догадка.

— Да, царят! — извика той и скочи. — Оракулът ми каза... че ще има знамение... и че аз трябва да предам думите му на персийския цар!

— Хванете го! — изрева Харпаг.

Стражите наскачаха послушно да изпълнят заповедта. Еверард се дръпна и закрепя, че се оставя на царската милост. Викаше колкото му глас държи. Нека го задържат, важното е думите му да стигнат до трона, защото там бе последната му надежда. Двама от стражниците, с вдигнати за удар секири, го притиснаха към стената. Над главите им виждаше ядосания Харпаг да подскача по дивана.

— Хванете го и му отсечете главата! — нареди мидиецът.

— Но, господарю — възрази стотникът, — той се остави на царската милост!

— Това е магия! Сега вече съм сигурен — този тук е магьосник, син на Зохак и слуга на Ариман! Убийте го!

— Не, почакайте! — викна отчаяно Еверард. — Ти си предател, защото не ми позволяваш да съобщя на царя, че... Пусни ме веднага, негоднико!

Някой го сграбчи за дясната ръка.

Еверард беше склонен да прекара няколко часа в зандана, докато слухът за него стигне до царя и той да го повика при себе си, но събитията бяха придобили съвсем друг обрат. Завъртя се рязко и удари

с лявата си длан стражника по носа. Противникът се олюля, Еверард използва спечеленото преимущество и изтръгна секирата от ръцете му — тъкмо навреме, за да отбие следващия удар.

Още неколцина от стражниците се нахвърлиха върху него. Той замахна със секирата, острието ѝ отскочи от другата секира, но притежателят ѝ се раздели с няколко пръста. Едно от задълженията на патрулния бе да владее до съвършенство ръкопашния бой с всички видове оръжия. Еверард не беше изключение, но едва ли щеше да издържи дълго срещу превъзхождащия го по численост противник. След като парира поредния удар, насочен към главата му, той се скри зад близката колона. Не само си осигури малко свободно пространство, но и за миг се оказа насаме срещу един от противниците, който заплати за това с посечена лява ръка. Еверард прескочи падащото тяло и се озова в средата на помещението. Харпаг се надигна с необичайна за възрастта си енергия и измъкна от пояса си дълга, закривена сабя. Проклетото старче въобще не се страхуваше от него! Еверард направи още няколко крачки и се разположи така, че хилярхът да се озове между него и стражата. Оръжията им се кръстосаха. Патрулният се стараеше да скъси максимално дистанцията — така поне останалите стражници нямаше да посмеят да хвърлят по него копия. Но вместо това войните взеха да го заобикалят в тил. Дявол да го вземе, май още един патрулен щеше да влезе в списъка на геройски загиналите...

— Спрете! Всички на пода! Царят влиза!

Наложи се глашатаят да извика три пъти. Той беше едър мъжага с алено наметало. Стражниците замръзнаха на място, но не откъсваха очи от американеца, сетне се подчиниха и удариха дружно чела в каменния под. Харпаг изпусна меча. Еверард едва не му разсече черепа, но навреме отклони ръка и дочул тропота на множество войници в залата, побърза да пусне секирата. Няколко секунди двамата се измерваха задъхано и ядно с погледи.

— Ето че ме чу... и дойде... веднага — произнесе на пресекулки Еверард.

Мидиецът наклони глава и зашепна с изкривено от ярост лице:

— Внимавай! Ще те държа под око! Ако само дръзнеш да замъглиш мислите му с твоите лъжовни речи, бързо ще ти намеря отрова или кинжал!

— Царят! Царят! — дереше се глашатаят. Еверард и Харпаг се хвърлиха на пода.

Първи в залата влязоха безсмъртните и се строиха в два реда, образувайки широк проход към дивана. След тях се появи и самият Кир в дълга мантия, която се развяваше величествено при всяка негова крачка. Отзад вървяха придворните, загърнати в кожи — те имаха привилегията да носят оръжие в присъствието на царя. На опашката кършеше ръце робът-церемониалмайстор — не беше успял нито да опъне червеното килимче, нито да подреди музикантите.

Гласът на царя разцепи мъртвата тишина.

— Какво става тук? Къде е чужденецът, който се оставя на моята милост?

Еверард рискува и вдигна глава. Кир беше висок, строен широкоплещест и изглеждаше по-възрастен, отколкото можеше да се предположи от разказа на Крез. „Защото всъщност е на четирийсет и седем — помисли си Еверард — просто последните шестнайсет години на войни и ловни приключения му бяха помогнали да запази тялото си яко и жилесто.“ Кир имаше тясно, мургаво лице с белег на лявата скула, кафяви очи, прав нос и сочни устни. Черните му, тук-там посивели коси, бяха вчесани назад, а брадата му бе подрязана малко по-късо, отколкото бе прието при персите. Беше облечен просто — доколкото му позволяваше високият пост.

— Та къде е чужденецът, за който ми съобщи един от робите? — повтори той.

— Тук съм, велики царю — рече Еверард.

— Стани. Назови името си.

Еверард се надигна бавно и прошепна:

— Здравсти, Кейт.

6

По стените на мраморната беседка се извиваха и сплитаха лозови клонки. Бяха като плътна завеса, която почти скриваше обкръжилите ги отвън почетни стражници. Кейт Денисън се отпусна уморено на каменната скамейка. Разглеждайки причудливите сенки от листата върху пода, той попита с кисела усмивка:

— Тук поне можем да разговаряме, без да ни подслушват. Не че могат — не знаят английски.

Млъкна и след малко продължи по-бавно, като обмисляше всяка фраза — липсата на практика си казваше думата:

— Знаеш ли кое е най-лошото в настоящия ми живот — това, че никога не оставам сам. Единственото, което е по силите ми, е да гоня всички от стаята, но дори и след това усещам, че са наблизко — крият се зад вратата, под прозорците, подслушват, дебнат — пазят ме... Дано да горят в ада преданите им души!

— Какво искаш от тях, като не са чували нито за личен живот, нито за неприкосновеност на личността — успокой го Еверард. — То и в наши дни важните клечки не могат да се похвалят с по-добър живот. Денисън го погледна с уморено изражение.

— Искам да те питам как е Синтия, но за нея, разбира се, не е изминало... тоест, не ще измине толкова много време — не повече от седмица, предполагам. Да носиш случайно цигари?

— Оставих ги в хроноцикъла. И без това си имах достатъчно проблеми, ами оставаше и да обяснявам на някого какво е това. И през ум не ми е минало, че ти дърпаш конците на целия този побъркан театър.

— На мен също — сви рамене Денисън. — Невероятна история. Тези парадокси на времето...

— И какво, по-точно, се случи?

Кейт потърка чело и въздъхна.

— Забърках се в тукашната политика. Знаеш ли, понякога миналото ми е изглеждало нереално, като сън. Съществувало ли е

въобще ранното християнство? „Хартата на свободата“? Клавесиновата музика? Да не говорим за хората, които ми се е случвало да срещам. Ти, Менс, също си от този отвъден свят и току очаквам като отворя очи теб да те няма... Добре, стига, чакай да си посъбера малко мислите. Та питаш, как точно стана всичко? Някои неща са ти известни от историята. В расово и културно отношение мидийците и персите са родствени народи, но в тази конкретна епоха именно мидийците били господари на положението. Освен това наследили немалко от асирийците, докато персите се отнасят враждебно към тях. Ние сме обикновени скотовъдци и свободни земеделци и, разбира се, е несправедливо да ни бъде отредена ролята на васали... — Денисън премигна. — Ето, пак! Пак казах „ние“! Както и да е, персите били недоволни от положението си. Преди двайсет години Астиаг заповядал да убият царския наследник Кир, но после съжалил за постъпката си, тъй като бащата на Кир бил на смъртно легло, а спорът за подялбата на трона заплашвал да прерасне в гражданска война. Точно по това време се появявам аз — тук наблизко в една планина. Наложил се да поровичкам малко в пространството и времето, за да намеря подходящо скривалище за моя хроноцикъл — скачах напред-назад, местех се с по няколко мили и тъй нататък. Ето защо Патрулът не можа да засече машината ми. Но това бе само една от причините... И така, в края на краищата, го скрих в една пещера и продължих пеша, но тук загазих. В района, в който се озовах, преминаваше мидийската армия, тръгнала да потушава поредното недоволство на персите. Някакъв съгледвач ме видял да излизам от пещерата и я огледал и аз, още не успял да се ориентирам, бях заловен. Един от вождовете взе да ме разпитва, прилагайки подобаващи мъчения, за да узнае що за дяволско изобретение съм скрил в пещерата.

Войниците ме мислеха за магьосник и се отнасяха към мен с известно страхопочитание, но повече се бояха да не ги сметнат за страхливци. Нужно ли е да казвам, че вестта за мен се разнесе бързо както сред армията, така и из страната. Скоро всички знаеха, че се е появил тайнствен чужденец — при това по доста необичаен начин. Армията предвождаше самият Харпаг, а този свят едва ли е виждал някога по-хитър и упорит дявол. Веднага прецени, че мога да му бъда полезен. Заповяда ми да задействам моя бронзов кон, но не ми позволи

да се качвам на седлото. Все пак успях да отпратя хроноцикъла на самостоятелно пътешествие във времето. Затова Патрулът не го е открил. Остана в тази епоха само няколко часа, а след това пое, най-вероятно, към началото на времето.

— Добре измислено — кимна Еверард.

— Просто изпълнявах инструкциите, забраняващи анахронизъм на подобно ниво. Честно казано, дори се надявах Патрулът да ме открие и да ми спаси кожата. Ако знаех, че няма да успеят, вярвай ми, никога не бих се захванал с тази работа. Щях да пазя хроноцикъла като зеницата на окото си и да свиря по гайдата на Харпаг, докато ми се отдаде случай да офейкам.

Еверард погледна приятеля си и лицето му помрачня. Кейт се беше изменил. Годините, преживяни в тази чужда, далечна страна, не само го бяха състарили, а и бяха го променили по някакъв неуловим начин.

— Но променяйки бъдещето — подхвърли Менс — можеше да поставиш на карта живота на Синтия — освен всичко друго.

— Да, така е. Спомням си, че мислих за това... тогава. Струва ми се толкова отдавна!

Приведен напред, вперил поглед през решетката, закриваща отвора на беседката, Денисън продължи разказа си с монотонен глас:

— Харпаг, естествено, изпадна в неистов бяс. Дори помислих, че ще ме убие. Завързаха ме и ме понесоха като агне на заколение. Но, както ти казах, слуховете за мен вече бяха тръгнали сред народа, а времената бяха размирни. Хитрецът Харпаг прецени, че ще има повече изгода, ако ме запази жив. Предложи ми да избирам — или да играя с него, или да лягам под ножа. Какво друго ми оставаше? Освен това, не ми приличаше на вмешателство в историята: по-скоро щях да играя роля, която вече е вписана в анализите. Та значи, Харпаг подкупи един пастир да потвърди легендата и след това създаде от мен Кир, сина на Камбиз.

Еверард, който очакваше подобен обрат, само кимна.

— Защо го е направил? — попита той.

— Искаше да укрепи властта си сред мидийците. Един цар в Аншан, който да подскача щом той дръпне конците, иска или не, ще бъде верен на Астиаг и ще помогне да се стегнат юздите на персите. Не ми разкри всичко веднага, оплете ме постепенно и когато разбрах

какво става, вече беше късно. Изпълнявах безропотно заповедите му и все чаках да се появи машината с патрулните да ме измъкнат. Много помогна и това, че всички тия персийски аристократи са шашави на тема честност — и през ум не може да им мине, че някой ще лъжесвидетелства, като се обяви за Кир. Що се отнася до Астиаг, според мен той си затвори очите пред някои противоречия в тази история. Заедно с това постави и Харпаг на мястото му, като го наказва с изтънчена жестокост заедно не се е разправил някога с Кир, макар сега същият този Кир да му е полезен. Но за Харпаг наказанието било двойно по-непоносимо, защото той все пак бил изпълнил заповедта преди двайсет години. Що се отнася до мен, през следващите пет години Астиаг ми ставаше все по-противен. Сега, когато се оглеждам назад, разбирам, че не е бил чак толкова изчадие адово — просто типичен монарх от Древния изток. Но всичко това не ти идва на ум, особено като наблюдаваш как изтезават хора... И така, завладян от жаждата за мъст, Харпаг реши да организира въстание, а аз се съгласих да го поведе. Денисън го погледна с мрачна усмивка.

— В края на краищата, аз бях Карл Велики и трябваше да играя според пиесата. В началото видяхме доста зор — мидийците ни нанасяха удар след удар, но знаеш ли, Менс, чувствах, че това започва да ми харесва. Съвсем не е като да седиш в окоп през двайсети век и да гадаеш кога ще приключи вражеският обстрел. О, войната и тук си е война, особено когато си обикновен войник и започнат болестите, а без тях не минава. Но като се сражаваш, Боже мили, вършиш го с двете си ръце! Представяш ли си, дори открих в себе си нов талант: оказа се, че обичам да се бия! А какви забележителни битки имахме тогава!

Еверард забеляза, че лицето на Кейт се озарява от светлина. Цар Кир разкърши рамене и продължи със смях:

— Имаше такъв случай: лидийската конница ни превъзхождаше числено, а ние изкарахме камилите от обоза в авангард, зад тях разположихме пехотата и най-отзад — кавалерията. Едва подушили миризмата на камилите, всички коне на Крез мигом го обърнаха на бяг. Сигурно препускат и до ден-днешен. Ние разбихме на пух и прах прочутата конница на Крез!

Той внезапно млъкна, прехапа устни и втренчи поглед в Еверард.

— Извинявай, не се усещам. Понякога, след боя, като гледам трупове на убитите, знам, че там, у дома, не съм и помислял да

вдигам ръка срещу друго човешко същество. Но, кълна ти се, Менс, не можех нищо да направя. От мен се искаше да воювам и пак да воювам. Първо вдигнахме въстание. Ако не бях се подчинил, Харпаг неминуемо щеше да ми види сметката. След това вече ставаше дума за съдбата на цяла една държава. Не съм молил нито лидийците, нито варварите да ни нападат. Някога виждал ли си град, паднал в ръцете на варвари? Та въпросът стоеше така: или ние, или те. Когато ние ги побеждаваме, не превръщаме пленниците в роби: оставяме им земите, запазваме обичаите им и... В името на Митра, Менс, как според теб трябваше да постъпя?

Еверард седеше неподвижно, заслушан в шума на листата, люшкани от лекия вятър. Накрая каза:

— Разбирам те. Дано не си се чувствал твърде самотен.

— Взех да свиквам — продължи предпазливо Денисън. — Макар да не произхожда от знатен род Харпаг е интересна личност. Крез се оказа съвсем порядъчен човек, а вълшебникът Кобад притежава изобретателен ум и е единственият, който не се бои да ме побеждава на шах. Като прибавим тукашните празненства, ловът, жените...

Той погледна Еверард с нескрито предизвикателство и попита отново:

— Какво, според теб, трябваше да направя?

— Нищо — отвърна Еверард. — Шестнайсет години — това е много време.

— Касандана — моята първа жена, заслужава всичко, което ѝ дадох през тези години. Макар че Синтия... Божичко, Менс!

Денисън стана и положи ръка върху рамото на приятеля си, а след това го стисна до болка със силата, натрупал за шестнайсетте години, през които десницата му бе привикнала да държи секира, лък и юзди.

— Как смяташ да ме измъкнеш оттук? — попита, с нетърпящ възражение глас царят на всички перси.

Еверард също се надигна, приближи края на беседката, отпусна уморено глава и напъха ръце в дългите си ръкави.

— Не знам — прошепна той.

Денисън замахна ядно и удари юмрук в разтворената си длан.

— Точно от това се боях! С всяка измината година се убеждавах, че дори Патрулът да ме открие... Не, ти трябва да ми помогнеш!

— Казвам ти, че не мога! — Еверард не смееше да погледне приятеля си в очите. — Помисли сам. Ако вече не си го сторил най-малко хиляда пъти. Ти не си някакъв дребен главатар на варварско племе, чиято съдба няма да означава нищо само след сто години. Ти си Кир — основателят на Персийската империя, ключова фигура в ключов момент от историята! Ако изчезнеш, ще изчезне и бъдещето! Няма да има двайсети век! И Синтия няма да я има!

— Сигурен ли си? — почти умоляващо попита Кейт.

— Назубрих си урока, преди да отскоча насам — произнесе малко ядосано Еверард. — Стига си се правил на глупак — предубедени сме към персите, защото известно време са враждували с Гърция, а нашата собствена култура е наследила твърде много от гръцката. Но персите имат не по-маловажно значение за историята. Вече си имал възможност да се убедиш лично. Разбира се, в представите ти те са груби и недодялани хора, но такава е епохата, и вярвай ми — гърците с нищо не ги превъзхождат. Да, те имат демокрация, но не бива да упрекваш новоизпечените си сънародници, че не са оценили това европейско откритие, толкова несъвместимо с тяхното мировъзрение! Друго е по-важно: персите са първите завоеватели, които се стараели да почитат законите на поробените народи. Освен това свята тачели собствените си закони и съумели да наложат, макар и със сила, мир върху доста обширна територия, която граничела дори с Далечния изток. И още нещо — Персия е люлката на една особено жизнена религия — зороастризма, която се разпространила надалеч, сред най-различни народности и раси. Може

би не знаеш, дори християнството е заимствало немалко от култа към Митра. Да не говорим за юдейството, религия, която именно ти, Кир Велики, ще спасиш от пълно унищожение. Забравил ли си го? Ти ще завоюваш Вавилон и ще дадеш възможност на всички юдеи, които още не са приели друга вяра, да се завърнат в родината си: без твоята навременна намеса те щяха да се претопят сред другите народи, както е станало с много племена.

Даже в своя упадък персийската империя ще бъде нещо като матрица за новата цивилизация. С кои победи щеше да се прочуе Александър Македонски, ако не беше завоювал Персия? А това е помогнало за разпространението на елинската култура по целия свят! След това ще се появят и приемниците на персийската империя: Понт, Парфия, Персия от епохата на Фирдуси, Омар Хаям и Хафиз, познатият ни Иран и Иран от бъдещето, след края на двацети век... — Еверард се обърна и втренчи поглед в лицето на Кейт. — Ако сега изчезнеш — продължи той, — съвсем точно мога да си представя как след три хиляди години човечеството все още ще строи глинени къщи и ще предсказва бъдещето по вътрешностите на прясно изкормени кучета... европейците ще скитосват из горите, Америка ще остане неоткрита... да-да, след три хиляди години!

— Така е — кимна Денисън. — И аз съм си го представял.

Той закрачи нервно напред-назад, скръстил ръце на гърба. С всяка измината минута мургавото му лице се състаряваше.

— Още тринайсет години — промърмори царят едва чуто. — След тринайсет години ще загина при една битка с номадите. Не зная подробностите, но краят е неизбежен. Всъщност защо не? И без това, каквото и да правиш на този свят, пътят ти е предначертан. Въпреки старанията ми, моят син Камбиз ще се окаже със садистични наклонности и негоден цар, а Дарий ще е този, който ще спаси империята. Боже мой!

Той захлупи лице в широките си длани.

— Извинявай, Менс, не понасям да се оплакват, а ето, че аз самият се разкиснах.

Еверард седна, избягвайки да поглежда към Денисън. Чуваше само хрипливото му дишане.

След известно време Кейт вдигна каната и напълни две чаши с вино, подаде едната на Еверард и се настани до него.

— Извинявай още веднъж. Май имах нужда да поплача на нечие рамо. Сега съм на ред.

— Ако искаш, мога да докладвам за проблемите ти в Главното управление — предложи с лека насмешка Еверард.

Денисън побърза да отвърне в същия тон:

— Благодаря ти, старче. Не съм забравил правилата. Няма да си поплюват с нас. Просто ще забранят пътешествията във времето за целия период от живота на Кир, за да не ме вкарват в изкушение, и ще ми изпратят любезно прощално писмо. В него ще напишат, че съм пълновластен господар на цивилизован народ, притежавам в неограничени количества дворци, роби, лозя, шутове, готвачи, наложници и ловни трофеи. От какво да съм недоволен? Не, Менс, проблемът ще го решаваме само двамата.

Еверард стисна юмруци с такава сила, че чак ноктите му се забиха в дланите.

— Знаеш ли, Кейт, мисля, че искаш от мен дяволски много.

— Нищо повече от това да обмислим заедно всички възможности и... кълна се в Ариман, че ще го сториш! — пръстите му се впиха в рамото на Менс. Това не беше Кейт, а Кир — завоевателят на Изтока. Еверард бе изненадан от бързата смяна на настроения. „Ако не се върнеш и Синтия разбере, че си жив — помисли си той — няма съмнение, че ще се появи тук при първа възможност и на каквато и да е цена. Какво пък — още една наложница в харема на царя едва ли ще повлияе върху хода на историята. Но ако доложи в Главното управление, че проблемът е неразрешим, преди да се срещна с нея — тогава достъпът до целия период от управлението на Кир ще бъде забранен и Синтия никога няма да попадне при теб.“

— Неведнъж съм обмислял всичко — продължи с малко по-спокоен тон Денисън. — Разбирам, не по-зле от теб, цялата сложност на положението. Виж сега: мога да ти покажа пещерата, където беше скрита машината, преди да бъде заловен. Ще се върнеш и ще ме предупредиш за всички опасности.

— Не — поклати глава Еверард. — Това отпада. По две причини. Първо: законът, при това много мъдър и справедлив закон, ни забранява да го правим. Вярно, понякога съществуват изключения, но тук се намесва втората причина. Ти си Кир. Никой няма да ти позволи

с лека ръка да унищожих бъдещето на човечеството, за да си спасиш кожата.

„Бих ли го сторил, за да спася една-единствена жена? Не зная... Дано не ми се наложи. А нужно ли е Синтия да узнае всички подробности? Колкото по-малко ѝ е известно, толкова по-добре. Мога да използвам авторитета си в управлението и да поставя под секрет всички данни от операцията. Ще ѝ кажем само, че Кейт е загинал при обстоятелства, налагащи забрана посещенията в този отрязък от време, и нищо повече. Тя, разбира се, ще поплаче малко, но е млада, здрава и едва ли ще скърби цял живот... Вярно, постъпката ми няма да е съвсем порядъчна. Но по-добре ли ще е, ако ѝ позволя да живее тук като робиня и да дели любимия си поне с още десетина царски щерки, за които е бил принуден да се ожени по политически съображения? Не, трябва час по-скоро да го забрави и да започне нов живот.“

— Ясно — произнесе замислено Денисън. — Исках само да чуя мнението ти. Но сигурно има някакъв изход. Слушай, Менс, една злощастна случайност отпреди шестнайсет години се превърна в причина за всички тези нещастия, но тя е станала не по волята на нечий каприз, а следвайки вътрешната логика на историческите събития. Да допуснем, че не бях се появил. Не смяташ ли, че Харпаг щеше да намери друга подходяща кандидатура за Кир? Има ли някакво значение кой именно е станал великият цар? Другият Кир, в много отношения, нямаше да се отличава съществено от мен. Важното е да не е някой безнадежден глупак или властолюбив маниак — надявам се, няма да отречеш, че поне тези качества все още не притежавам — и тогава поведението му във всички важни моменти щеше да е сходно с моето. Имам предвид постъпки и събития, които са били отразени в историята. Дотук, вярвам, си съгласен с мен. Като изключим някои редки ключови моменти, историческият процес притежава силно изразен стремеж да се връща към първоначалното си положение. С годините дребните различия изчезват или се забравят и това е още едно доказателство за наличието на отрицателна обратна връзка. И само в решаващите моменти от историята може да възникне положителна връзка, когато измененията, с течение на времето, не само не изчезват, но нарастват като търкаляща се снежна топка. Това ти е известно, нали?

— Азбучна истина — кимна Еверард. — Но ти сам признаваш, че появяването ти в пещерата е станало тъкмо в такъв съдбоносен момент. Именно то е навело Харпаг на мисълта за Кир. Без него... Представям си каква щеше да е съдбата на мидийската империя: или Лидия щеше да я покори, или да я разграбят варварите, защото персите не са имали свой цар, притежаващ божественото право да ги управлява по рождение... Не, не искай от мен да се прехвърлям обратно в онзи момент, освен ако не получа за това разрешение от самите данелианци.

Денисън погледна Еверард над ръба на чашата, протегна ръка и я остави на мраморната масичка.

— Започвам да мисля, че не искаш да се върна обратно.

Еверард подскочи от скамейката. От рязкото движение чашата падна от ръката му и издрънча на пода. Разлятото вино приличаше на кърваво петно.

— Млъкни! — извика ядосано той.

Денисън поклати глава.

— Не забравяй, че съм цар. Достатъчно е да махна с ръка и стражата ще те разкъса на парчета.

— Чудесен начин да спечелиш поддръжката ми.

Кейт трепна. Няколко секунди седя неподвижно, след това заговори:

— Прощавай. Не можеш да си представиш какво съм преживял... Всъщност в някои аспекти пребиваването ми тук не беше чак толкова лошо. Дори е по-интересно, отколкото си представях — с течение на времето не само привикнах да ме смятат за божество, но взе и да ми харесва. Вероятно затова след тринайсет години ще тръгна на онзи съдбоносен поход срещу Яскарт — едва ли ще мога да постъпя по друг начин, когато всички погледи са устремени към мен. Дявол да го вземе, още малко и ще кажа, че заради подобни неща си заслужава да умреш. — Устните му се изкривиха в далечно подобие на усмивка. — Някои от моите момичета са направо неотразими! А и Касандана винаги е до мен. Признах я за моя първа жена, защото смътно ми напомня за Синтия. Двайсети век, с всичките му достижения, ми се струва нереален, като сън. Бързият расов жребец ми доставя далеч по-голямо удоволствие от спортна кола, например... Знам, че трудът ми няма да иде на вятъра, а не всеки може да се похвали със същото... Хайде, прости ми, че ти викнах одева. Не се съмнявам, че щеше да ми

помогнеш, дори при най-малка възможност. Но щом казваш, че не можеш — а и аз сам виждам, че няма начин — не е необходимо да ме съжالياваш.

— Престани! — простена мъчително Еверард.

Имаше усещането, че мозъкът му се взривява на безброй частици сред абсолютна пустош. Зад плетената ограда на беседката се виждаше горната част на каменна статуя — юноша, пронизващ с копие си грамаден бик. Статуята символизираше Човека и Слънцето. Зад колоните и лозниците стояха неподвижно въоръжени до зъби стражници, пременени с кожени доспехи и стиснали в ръце яки лъкове. Лицата им бяха като изрязани от дърво. Виждаше се и отсамното крило на двореца, където бе разположен харемът. Там няколко десетки, а може би стотици, млади жени живееха в щастливо очакване да бъдат повикани при техния богоизбран съпруг. Зад градските стени се простираха прясно разорани ниви, където селяните подготвяха жертвоприношения за плодородие. Още по-нататък, почти на хоризонта, се виждаха сиви планини, обитавани от вълци, лъвове и глигани, а може би — кой знае? — и зли демони. Този свят беше съвсем чужд. По-рано Еверард бе смятал, че годините служба в Патрула ще му помогнат да се чувства добре във всяка епоха, но сега изведнъж бе завладян от неистово желание да напусне тази страна и да се върне в своята епоха сред своите съвременници. А след това да забрави всичко.

— Трябва да се посъветвам с някои от колегите — произнесе предпазливо той. — Ще проверим детайлно целия период — може пък да открием някоя подходяща брънка... Май наистина не съм достатъчно компетентен да се справя сам с това, Кейт. Ще се върна да видя какво може да се направи оттам... Ако измислим нещо, чакай ме тук още тази нощ.

— Къде ти е хроноцикълът? — попита Кейт.

Еверард махна с ръка.

— Зад хълмовете.

Денисън си поглади брадата.

— Не искаш да ми кажеш. Какво пък, не ти се сърдя. И аз на твоето място бих постъпил по същия начин.

— Не ме разбра правилно! — възрази Еверард.

— Добре де — въздъхна Денисън. — Няма значение. Оставаше и за това да се скараме. Потеглай и гледай да измислиш нещо. Искаш ли охрана?

— По-добре не. Нали не е задължително?

— Ни най-малко. Тук е по-безопасно, отколкото в Сентрал парк в Ню Йорк.

— Е, това още нищо не значи. Нареди да ми върнат патрулния кон. Ще ми е нужен, тъй като е минал специално обучение.

Погледите им се срещнаха.

— Ще се върна, Кейт. Сам. Каквото и да е решението.

— Добре, Менс — въздъхна отново Денисън.

Двамата излязоха заедно от беседката, минаха покрай застиналите стражници и се отправиха към външния портал. Денисън махна с ръка към царската спалня и каза, че ще го чака там всяка вечер през следващата седмица.

След това Еверард облиза стъпалото на Кир и когато великият цар се отправи към покоите, яхна коня и бавно пресече портала на двореца.

Чувстваше се уморен и напълно опустошен. Нищо не можеше да се направи, а той беше обещал да се върне лично да съобщи присъдата на царя.

8

Привечер Еверард достигна подножието на планината, където над прохладните ручей тихо се полюшваха стройни кедрови дървета. Въпреки сухия климат, в Персия по това време все още се срещаха подобни местенца. Страничният път, по който бе свърнал преди известно време, постепенно премина в едва забележима пътека, извираща се нагоре в планината. Умореният от дългата езда кон едва пристъпяше. Хубаво би било да намери някоя овчарска колиба, където да поиска овес за коня и подслон за през нощта. Не, по-добре да продължи — и без това щеше да има пълнолуние, а до скривалището на хроноцикъла оставаха не повече от няколко часа път. И никак не му се спеше.

Полянката, покрита с висока, пожълтяла трева и сбръчкани ягоди, сякаш го приканваше да се излегне. Далеч зад него облак прах на пътя се отрази в залязващото слънце. Той ставаше все по-голям и се приближаваше. Конници, пришпорили в див галоп конете си, реши той, като засенчи очите си с длан. Царски вестonosци? Но защо бързат, и то в неговата посока? Почувства неясно безпокойство. Сложи си шлема, затегна подбрадника, пхна едната си ръка в щита, а с другата освободи от ножницата късия меч. Най-вероятно вестonosците ще продължат нататък, но все пак...

Ето че ги виждаше съвсем ясно — бяха осем на брой. Яздеха расови коне, а последният конник водеше след себе си още няколко неоседлани, за замяна. Явно препускаха отдавна, защото гърдите на конете лъщяха от пот, гривите им бяха полепнали, а от бърните им хвърчаха пръски. Ездачите бяха облечени с бели панталони с напъхани в ботушите крачоли, везани ризи, наметала и островърхи шапки без периферия. Не приличаха на бандити, по-скоро имаха вид на професионални войни. Въоръжението им се състоеше от мечове, лъкове и ласа.

Внезапно Еверард разпозна побелелия конник начело на отряда — Харпаг!

През завесата от прах се мяркаха лицата и на останалите конници — дори за древни перси видът им бе твърде заплашителен.

— Охо — промърмори полугласно. — Започва се.

Дори не се изплаши — нямаше време. Трябваше мълниеносно да обмисли положението и да намери изход. Харпаг нямаше друга причина за тази бясна надпревара из планината, освен залавянето на продажния грък Меандър. Естествено, в двореца е тъпкано от доносници и клюкари и Харпаг бързо е узнал, че царят е разговарял с пришълеца като с равен, на непознат език, а след това го е отпратил в северна посока. На хилиарха не му е трябвало много време да измисли повод и да напусне двореца със своя неголям отряд. И защо е всичко това? Защото „Кир“ някога се появил сред същите тези хълмове, яхнал тайнствена вълшебна машина, която Харпаг мечтаел да завладее. Мидиецът не беше никак глупав и явно не бе повярвал на историята, стъкмена в негова чест от Кейт. Сигурно отдавна е подозирал, че, рано или късно, от родината на царя ще пристигне друг вълшебник и този път той, Харпаг, няма да позволи на вълшебната колесница да му се изплъзне.

Време за губене нямаше. Преследвачите бяха само на петдесетина метра от него. Очите на Харпаг святкаха победоносно изпод гъстите вежди. Еверард пришпори коня, напусна пътеката и се понесе през храстите.

— Стой! — долетя вик зад него. — Спри, нечестивце!

Когато наближи края на гората Еверард скочи от седлото. Дочу зад себе си зловещото бръмчене на стрели и тропот на тежки копита. Конят му изцвили болезнено. Еверард се озърна — бедното животно се бе строполило на хълбок. Дявол да ги вземе — ще си платят за това! Но той е сам, а те са осмина! Еверард побърза да се скрие сред дърветата. Една стрела изсвири покрай лявото му рамо и се заби в дървото.

Той побягна приведен, като криволичеше сред дърветата, в бързо спускащия се здрач, напоен с мириса на трева. Меката, покрита с мъх почва заглушаваше шума от стъпките му. Ниските клони на дърветата го удряха през лицето. Жалко, че храстите не бяха особено гъсти, инак можеше да пробва някой научен от индианците трик за бърза маскировка. Огледа се, но не видя преследвачите. Изглежда бяха пришпорили конете право през горичката, защото недалеч зад него се

чуваше пукот от стъпкани съчки, придружен от яростни ругатни и пръхтене.

Но не след дълго и те замряха. Постепенно настъпи тишина. Еверард се послуша — недалеч ромолеше поточе... Той продължи в тази посока нагоре по стръмния склон, покрит с ронлива пръст. Даваше си сметка, че преследвачите не са разглезени граждани. Някои от тях вероятно бяха планинци и умееха да четат всеки знак по земята. Затова първо трябваше да скрие следите си, а след това да се притаи и да чака, докато Харпаг най-сетне си спомни, че има и дворцови задължения. Дъхът излизаше на пресекулки от гърдите му. Зад гърба му се разнесоха резки команди, очевидно бе взето някакво ново решение, но персите бяха твърде далеч, за да различи думите. А и кръвта блъскаше твърде шумно в слепоочията му.

Щом Харпаг се е решил да нападне почетния гост на царя, то не смята да допусне нова среща между двамата. Плен и мъчения, докато не му каже къде е скрил машината, а в края на програмата, като проява на милосърдие — нож в гърлото.

„Да го вземат мътните — мислеше си ядно Еверард, — толкова оплесках операцията, че спокойно могат да я въведат в учебниците като нагледен пример как не бива да постъпва патрулният. И всичко това заради една жена. Много повече мислех за нея и не обръщах внимание на елементарните правила за безопасност“.

Той излезе на високия бряг. През тясната урва, право към долината се спускаше малка рекичка. Няма съмнение, че ще го проследят дотук, но след това ще трябва да гадаят накъде се е насочил — нагоре или надолу по реката... Всъщност кое е по-добре? Отначало се насочи надолу, но тинята и меката почва затрудняваха движението му. Не, по-добре да тръгне нагоре — срещу течението. Първо, така ще е по-близо до хроноцикъла и второ — Харпаг ще предположи, че е поел надолу, за да се върне в двореца и да потърси помощ.

Речните камъни болезнено се впиваха в краката му, а водата беше направо ледена. Дърветата от двете страни на реката се издигаха като гъста стена, далеч пред него се виждаше тъмна, тясна ивица небе. Сред облаците кръжеше орел. Взе да захладнява. Изведнъж му провървя — реката правеше няколко остри завои и Еверард бързо се скри зад първия.

„Ще повървя още малко, после ще се хвана за някой клон и ще се измъкна горе. Може пък водата да скрие следите.“

Минутите се нижеха бавно.

„Като стигна хроноцикълъ веднага ще се свържа с Главното управление и ще повикам помощ. Дявол да го вземе, каква помощ мога да чакам от тях? Щом са пожертвали един от своите, какво им пречи да жертват и втори? Денисън ще прекара тук още тринайсет години, докато варварите не му видят сметката. А Синтия и след тринайсет години още ще е млада и ще е преживяла всички несгоди на изгнанието. След смъртта на Кейт ще остане сама в двора на безумеца Камбиз Втори, нежелана от никого. А самата зона ще я забранят за пътешествия... Не, на всяка цена трябва да скрия истината от нея, да я задържа у дома и да я убедя, че Кейт е мъртъв. Мисля, че той също го иска. А когато преживее удара, ще ѝ помогна отново да бъде щастлива.“

Вече не усещаше пробужданията на острите камъни, нито треперещите си посинели крака, които все по-трудно преодоляваха съпротивлението на водата. Добра се до следващия завой и... зад него зърна персите.

Бяха двама и вървяха надолу по течението право към него. Изглежда, залавянето му трябва да е от голямо значение, след като бяха престъпили религиозната забрана за оскверняване на речните води. Горе, по двата бряга на урвата, вървяха още двамина, оглеждайки гората. Единият беше Харпаг. Тези в реката нададоха предупредителни викове и измъкнаха мечовете.

— Стой! — кресна отгоре Харпаг. — Спри, продажнико! Предай се!

Еверард замръзна като вкопан. Водата ромолеше в премръзналите му крака. В сумрака на дерето двамата перси отпред изглеждаха като призраци — лицата им не се виждаха. Мяркаха се само белите ръкави на ризите и блестящите остриета на мечовете. Еверард трепна: разбра, че преследвачите се бяха разделили — едни нагоре, други надолу по течението — за да го открият по-бързо.

— Искам го жив — нареди Харпаг. — Можете да го раните в крака или ръката, но да е жив!

Еверард изрева от яд и се извърна с лице към брега.

— Почакай, негоднико! — извика той на английски. — Сам си го търсеше!

Двамата в реката се нахвърлиха с викове срещу него. Единият се подхлъзна и падна по лице във водата.

Склонът бе покрит с хлъзгав, влажен мъх. Еверард заби долния край на щита, стъпи на него и не без усилие излезе от водата. Харпаг, който очакваше този момент, се приближи, без да бърза. Замахна рязко с ръка и мечът му се стовари върху Еверард. Американецът се метна напред, опря лице във влажната почва и подложи шлема на удара. Якият метал се огъна, но все пак издържа. Мечът се плъзна надолу и се заби в лявото му рамо — за щастие не особено дълбоко. Острата болка само пришпори Еверард и той запълзя с удвоено настървение нагоре.

Даваше си сметка, че не е в състояние да се справи с всичките си преследвачи. Но поне щяха да платят скъпо за това!

Най-сетне изпълзя горе, падна на тревата, претърколи се и вдигна щит да се прикрие — тъкмо навреме да се предпази поредния удар. Харпаг отскочи назад и замахна към краката му. Този път Еверард отби оръжието му с меча си. Острието на мидиеца пореше въздуха със свистене, но в близък бой лековъоръженият персиец нямаше никакви шансове срещу гръцкото снаряжение — факт, който историята категорично щеше да потвърди само след две поколения. „О, Господи — въздъхна Еверард — да имах ризница и наколенници, щях да се справя без усилие и с четиримата!“

Прикривайки се умело с щита, той се стараеше да скъси максимално дистанцията помежду им. По такъв начин ще ограничи движението на дългия му меч и ще използва преимуществата на своето по-леко острие. Но хилиархът разкри замисъла му, усмихна се и чевръсто отскочи назад. Печели време, няма що. Така и трябва да действа. Още трима войни се изкатериха на брега и се втурнаха с викове към тях. Атаката им беше хаотична. Въпреки че бяха опитни войници, персите така и не възприеха дисциплината и военната организация на европейците, за което платиха скъпо и прескъпо при Маратон и Гавгамела. Но четирима срещу един, при това без защитни средства, имаха всички шансове за бърз успех.

Еверард опря гръб на едно дърво. Първият от нападателите го наближи и мечът му отскочи със звън от щита на американеца. Той

изпъна ръка и почувства, че острието му потъва в нещо меко. Усещането не му бе непознато. Бързо измъкна меча и отскочи встрани. Раненият притисна с ръце зейналата рана на корема си, подви крака и се свлече, обърнал бледо лице към небето.

Другите вече го наобикаляха — по един от всяка страна. Макар и нисък, шубракът им пречеше да прибегнат до най-страшното си оръжие — ласата от конски косми. Ще трябва да се бият. Патрулният отби с щита първия удар отляво, с което остави незащитена дясната си половина, но никой не се възползва от това — заповедта бе да го заловят жив. Войникът отдясно опита да го рани в краката. Еверард подскочи и мечът изсвистя под него. Този отляво също нанесе нисък удар. Еверард почувства рязка болка и видя, че острието се е забило в крака му. Няколко слънчеви лъча пробиха шубрака и озариха бързо нарастващата алена локва. Раненият крак взе да изтръпва и американецът осъзна, че не може да разчита повече на него.

— Ха така — извика окуражаващо Харпаг. — Сечете го!

Еверард отби още няколко удара, сетне свали щита и викна в отговор:

— Сечете значи! А ти самият се криеш зад гърба им! Страхлив чакал! Вашият водач не смее да си премери силите с мен. Нали вече веднъж избяга, подвил опашка!

Думите попаднаха в целта — персите мигом прекратиха атаката. А Еверард продължаваше, за да не им позволи да се опомнят:

— А вие, храбри перси, щом сте решили да ставате верни псета на един мидиец, защо поне не си намерихте някой, който да се държи като мъж, а не този дребен чакал, дето предаде своя цар, а сега бяга от един-едничък грък?

Дори по тези затънтени места, безкрайно далеч от традициите на Запада, нито един предводител не би преглътнал подобни оскърбления в присъствието на своите подчинени. А Харпаг не беше страхливец, Еверард напълно съзнаваше несправедливостта на упреците си. И ето че хилярхът се нахвърли върху него, а гората се огласи от проклятията му. За един кратък миг Еверард зърна дивите, пламтящи от омраза очи върху мършавото лице с орлов нос, но веднага се извъртя с рамото напред, вдигна щита и като влачеше ранения си крак, зае бойна стойка. Войните от двете му страни за момент се поколебаха и това бе достатъчно Еверард и Харпаг да кръстосат мечове. Острието

на мидиеца се стовари върху щита и шлема и отново, както преди малко, се плъзна надолу. В здрача белееше само бялата риза на мидиеца. Еверард вдигна леко рамене, пое си дъх и нанесе рязък удар, влагайки цялата си сила и бързина. Острието хлътна право в гърдите на хилиарха.

Без да губи време той измъкна меча, като го завъртя с привичното движение на професионален убиец, осигуряващо на поразения смъртоносна рана, след това се обърна на здравия си крак и отби удара, който идваше отдясно. За миг Еверард и персиецът се измериха с гневни погледи. С крайчеца на окото американецът зърна още един противник да се прокрадва отзад. „Какво пък — мярна се неясната мисъл — един опасен човек по-малко за Синтия...“

— Стойте! Спрете!

Гласът прозвуча слабо, по-тихо от шумоленето на ручея, но войните го чуха и свалиха мечове.

Харпаг направи мъчителен опит да се надигне. Лицето му бе посивяло.

— Не... почакайте... — простена той. — Така е било писано. Великият Митра нямаше да позволи да умра, ако...

Макар да беше на предела на силите си, Харпаг успя да повика Еверард с величествен жест.

Американецът прибра меча, накуцвайки се доближи до него и се отпусна на коляно. В този момент раненият мидиец политна назад и Еверард го задържа с ръка.

— Ти идеш от страната на царя... — прошепна Харпаг в окървавената си брада. — Не отричай, зная. Но и ти знай, че Аурвагош, синът на Кшаяварш, не е предател.

Мускулите на лицето му се напрягаха, сякаш заповядваха на смъртта да почака, да свърши разказа си.

— Съществуват могъщи сили — от бога, или от дявола, това не знам — но те обитават страната на царя. Благодарение на тези сили той се появи сред нас. Аз ги използвах, използвах и него... не за себе си, а защото се заклях във вечна вярност пред моя цар Астиаг, а на него му беше нужен... Кир... за да не се разпадне държавата. Сетне, заради своята жестокост, Астиаг изгуби правото да му бъда верен. Но аз все още бях мидиец. Виждах в Кир единствената надежда... надежда за по-добро бъдеще на Мидия. Защото той беше добър цар, добър и за нас

— в неговите владения след персите най-много се тачат мидийците... Разбираш ли ме, пришелецо от страната на царя?

Загасващите очи се опитаха да срещнат погледа на Еверард, но силите му бързо се топяха.

— Намислих да те взема в плен, да те разпитвам, ако трябва, да те изтезвам, но да узная къде е скрита колесницата ти и как работи... а след това да те убия... така е... но не заради себе си. За благо на държавата. Боях се, че ще вземеш царя със себе си в неговата страна, а вече знаех, че той не го желае. И какво ще стане с нас тогава? Бъди милостив, може и ти някога да молиш за състрадание.

— Успокой се — отвърна Еверард. — Царят ще остане тук.

— Добре... — въздъхна Харпаг. — Вярвам ти... не смея да се съмнявам... Но тогава... значи... аз изкупих вината си? — попита той едва чуто, но с доловима тревога. — За онова убийство, по заповед на моя повелител, когато положих безпомощния младенец на върха на хълма и гледах как умира — изкупих ли тази вина, пришелецо от страната на царя? Защото, заради смъртта на царския наследник... нашата държава едва не загина... Но аз намерих друг Кир! Спасих всички ни! Изкупих ли вината си, кажи!

— Да — кимна Еверард и се запита дали опрощението на греха, което беше дал, има някаква сила.

Харпаг затвори очи.

— Сега ме остави — рече той и думите му прозвучаха като далечно ехо на заповед.

Еверард внимателно го положи на земята, надигна се и се отдалечи. Двама перси се приведоха над своя господар, изпълнявайки някакъв ритуал. Умиращият воин се върна към молитвата си. Еверард седна на едно дърво, разкъса наметалото си и се зае да превързва раните. Да, кракът му се нуждаеше от сериозно лечение. Само да се добере някак до хроноцикъла. Няма да е никак лесно, но завърне ли се, лекарите от Патрула ще го излекуват, ако се наложи ще използват средства дори от далечното бъдеще. Трябва само да подбере някой отдалечен район на времето, където нито ще знаят за него, нито ще му задават неудобни въпроси. Научат ли в Главното управление, ще му забранят дори да мисли за пътешествия.

Отговорът дойде не като озарение, а по-скоро като вътрешно убеждение, отдавна съзрявало в него. Той се облегна назад и пое дъх.

Към мястото на битката приближиха още четирима войни и другите им разказаха какво е станало. Никой не обръщаше внимание на Еверард. Само от време на време му хвърляха по някой поглед, в който се смесваше страх и гордост и незабелязано правеха знаци за прогонване на злите сили. Не след дълго воините мълчаливо вдигнаха трупа на своя издъхващ другар и го понесоха навътре в гората. Здрачът беше почти непрогледен. Някъде наблизко се обади фазан.

9

Великият цар седна на леглото. Зад завесите се разнесе леко шумолене.

Касандана, царицата, също се размърда и докосна с изящни пръсти лицето му.

— Какво има, о, слънце на моето щастие? — прошепна тя.

— Не зная.

Той плъзна ръка под възглавницата, където държеше къс меч.

— Няма нищо, спи.

Дланта ѝ се спусна по гърдите му.

— Не, пламък на моята душа — прошепна отново тя, разтреперана. — Нещо е станало. Сърцето ти тупти като барабана на войната.

— Не мърдай отгук — той се надигна безшумно от постелята.

През сводестия прозорец сноп лунна светлина озаряваше бронзовата рамка на огледалото. Лекият ветреца приятно разхлаждаше затопленото му тяло.

Внезапно във въздуха изникна грамаден, черен метален предмет, върху който седеше човек и протягаше ръка към светещия пулт за управление.

Странният предмет се спусна безшумно на килима и човекът слезе от него. Носеше шлем и гръцка туника, беше висок и добре сложен.

— Кейт — прошепна той.

— Менс!

Денисън излезе от тъмнината. Лунната светлина го огряваше.

— Върна се, значи!

— А ти не вярваше, а? — усмихна се Еверард. — Чакай, нали няма кой да ни подслушва? Не мисля, че са ме забелязали. Материализирах се точно над покрива и се спуснах с антигравитатора.

— Зад вратата има стража — предупреди Денисън. — Но те ще влязат, само ако извикам или ударя гонга.

— Добре. Обличай се.

Кейт изпусна мечта. Няколко секунди стоя като статуя, след това изхриптя:

— Да не си намерил изход?

— Може би... може би...

Еверард отмести поглед и се зае да програмира компютъра на пулта.

— Слушай, Кейт — заговори накрая. — Измислих нещо, може и да свърши работа, не зная. Нужна ми е твоята помощ. Ако всичко върви според плана, смятай, че вече си у дома. Главното управление ще бъде поставено пред свършен факт и ще трябва да затвори очи пред някои дребни нарушения на правилата. Но ако замисълът ми се провали, ще трябва да се върнеш тук още същата нощ и да изживееш живота на Кир до самия му край. Готов ли си за подобен риск?

Денисън трепереше като при треска.

— Трябва да съм готов — едва чуто прошепна той.

— По-силен съм от теб — напомни му Еверард. — И разполагам с модерно оръжие. Ако се наложи, ще те върна обратно завързан. Моля те, не ме карай да прибягвам до това.

Денисън въздъхна дълбоко.

— Няма.

— Обличай се тогава и се моли боговете да са на наша страна. Хайде, побързай. По пътя ще ти обясня всичко. Кажете „сбогом“ на този период и се моли, да не е само „довиждане“. Ако всичко стане както съм го намислил, никога повече няма да се върнеш тук.

Денисън приклепна в ъгъла на стаята, където бе захвърлил дрехите си, но изведнъж замръзна.

— Какво каза?

— Ще се опитаме да напишем отново историята — обясни Еверард. — Или, може би, да я възстановим в първоначалния ѝ вид. Не зная точно. Размърдай се, де!

— Но...

— Нали ти казах да побързаш! Даваш ли си сметка, че съм се появил тук в същия ден, когато съм си тръгнал, само за да спечеля малко време и че точно в тази минута аз, тежко ранен в крака, още се катеря по хълма! По-бързо!

Денисън придоби решителен вид. Лицето му бе скрито от тъмнината, но гласът му прозвуча твърдо, макар и тихо:

— Трябва да се сбогувам с един човек.

— Кой?

— Касандана, жена ми. Тя беше до мен... божичко, цели четиринайсет години! Роди ми три деца, грижеше се за мен, когато умирах от треска, даваше ми сили, когато бях отчаян, а веднъж, когато мидийците стигнаха портите на Пасаргад, тя поведе след себе си жените и ни вдъхнови за победното сражение... Менс, дай ми пет минути.

— Е, добре, добре. То за пет минути и евнух не би стигнал до нея...

— Тя е тук.

Денисън се скри зад завесата.

Еверард така и остана, като треснат от гръм.

„Ето че си ме очаквал тази нощ — помисли си той, — надявал си се, че ще ти върна Синтия... и въпреки това си повикал Касандана.“

А след това, когато пръстите му изтръпнаха от силното стискане на меча, се обади и вътрешният глас: „Млъкни, Еверард, ти си лицемер и фарисей.“

Денисън се върна бързо. Облече се, без да продума думичка и се настани на задната седалка на хроноцикъла.

Еверард включи пространствения преобразувател, скок... и стаята изчезна, заменена от облени в лунна светлина хълмове. Студеният вятър брулеше телата на пътешествениците.

— А сега... към Екбатан.

Еверард запали осветлението и се зае да програмира ръчката за управление, като надничаше за координатите в джобния се тефтер.

— Ек... о, искаш да кажеш, Хамадан? Старата мидийска столица?

В гласа на Денисън прозвуча удивление.

— Но сега тя е само лятна резиденция на царете.

— Говоря за Екбатан отпреди тридесет и шест години — поправи го Еверард.

— Какво?

— Слушай. Историците от бъдещето твърдят категорично, че разказът за детството на Кир, в преданията на Херодот и на самите

перси, е чиста легенда. Какво пък, може и да са прави. Не е изключено това, което стана с теб, да е едно от онези изкривявания в пространство-времето, които Патрулът непрестанно се опитва да поправи.

— Разбирам — кимна бавно Денисън.

— Достатъчно често си бил в свитата на Астиаг, докато си му бил васал. Ще ми показваш пътя. Старчето ни е нужно, освен това да е сам и то, за предпочитане, нощем.

— Шестнайсет години са много време — промърмори Денисън.

— Какво искаш да кажеш?

— Ако си решил да променяш миналото, защо съм ти аз? Можеше да се върнеш в онзи период, когато съм царствал не повече от година — съвсем достатъчно, за да познавам добре Екбатан, и...

— Не. Извинявай, но не бих посмял. И без това рискуваме страшно много. Един Господ знае до какво може да доведе вторичният ефект, който ще възникне в световната история при такова изменение на събитията. Дори и да успеем, прокуратурата на Патрула като нищо може да ни осъди на изгнание само заради риска, който сме поели.

— Да... така е.

— Освен това — продължи Еверард, — ти не си самоубиец! Наистина ли искаш да престанеш да съществуваш такъв, какъвто си сега, в този момент?

— В името на Митра! — отвърна Денисън. — Прав си, както винаги!

Еверард привърши с програмирането и натисна копчето на главния преобразувател.

— Потегляме.

Хроноцикълът увисна над непознат град, заобиколен от крепостна стена. Нощта и тук бе лунна, но градът тънеше в мрак. Еверард разрови прикрепената към седалката чанта.

— Дръж — каза той. — Облечи тези дрехи, аз също ще се преоблека. Момчетата от Мохенджодарския отдел ги скроиха според размерите ни. Там, във второто хилядолетие преди нашата ера, на тях също им се налага да правят подобен маскарад — какви ли не ситуации изникват...

Порейки въздуха, хроноцикълът се понесе на изток. Денисън посочи с ръка надолу.

— Ето го двореца. Царските покои са в източното крило.

Под тях се издигаше масивна сграда с изящна архитектура, далеч по-пищна от персийския царски дворец в Пасаргад. Еверард забеляза сред есенните листа белите скулптури на два крилати бика, спомен от асирийците. Прозорците бяха прекалено тесни, за да се промушат през тях. Той изруга полугласно и насочи машината към близкия вход. Двама конни стражи погледнаха нагоре и като видяха какво се приближава, нададоха ужасени викове. Конете им се вдигнаха на задните си крака и хвърлиха ездачите. Хроноцикълът продължи, без да забавя скорост, блъсна яката дървена порта и я направи на трески. Още едно чудо, което едва ли ще повлияе на хода на историята, тъй като в тази епоха хората така неистово са вярвали в чудесата, както в епохата на Еверард — във витамините. И може би с далеч по-голямо основание. Прелетяха по дългия коридор, озарен от трепкащи свещници, и покрай изплашените до смърт пазачи на царските покои. Тук Еверард извади меча и удари с дръжката му по вратата.

— Твой ред е, Кейт — прошепна той. — Мидийският ти е по-добър, а и те бива в актьорското майсторство.

— Отваряй, Астиаг! — прокълтя гласът на Денисън. — Отваряй вратата пред пратениците на великия Ахурамазд!

За изненада на Еверард, царят послушно изпълни разпореждането. Астиаг бе широкоплещест мъж с величествена осанка и грубо лице. Бе не по-малко храбър от своите поданици, но когато зърна пред себе си две същества с яркосияещи дрехи в преливащи се цветове и разперени криле, яхнали грамадна желязна птица, той се просна ничком на пода.

Кейт продължи с гръмовен глас на диалект, който Еверард не познаваше.

— О, безславна издънка на пророка, сега небесното проклятие ще се стовари върху главата ти! Нима смяташ, че ще можеш да скриеш от нашето всевиждащо око и най-съкровенията си мисли, като ги спотайваш в мрака на злото, което ги е породило? Допускаш ли, че Ахурамазд ще те остави да осъществиш злодеянието, що така скверно подготвяш?

Еверард престана да слуша, погълнат от собствените си мисли. Харпаг, вероятно, бе някъде в града, в разцвета на силите си, още неизвършил престъплението, за което се беше покаял. Сега вече няма

да носи тежкия си кръст. Няма да остави детето на хълма и да чака смъртта му, опрян на копие то си, заслушан в жалостивия му плач. В бъдещето той, разбира се, ще се разбунтува, но вече по други причини и ще стане хилиарх на Кир, но няма да загине от вражеска ръка в сумрачна гора. Няма да издъхне и непознатият персиец, който Еверард бе пронизал в корема. „Но споменът за двамата, загинали от моята ръка, ще остане завинаги в паметта ми, също като тесния, продълговат белег на крака ми. А Кейт Денисън, някога мой връстник, сега е на четирийсет и седем и се е научил да мисли и действа по царски.“

— ... Знай също, Астиаг, че това дете, на име Кир, е избраник на небесата. Всевишните са милостиви. Ти получи знак за това. Но ако дръзнеш да съгрешиш и да пролееш невинната кръв на младенеца, няма да ти бъде простено никога! Остави Кир в родния му Аншан, или ще гориш вечно в пъкления огън на Ариман. Така каза Митра!

Астиаг, проснат в краката им, не спираше да удря чело в пода.

— Да тръгваме — каза Денисън на английски.

Еверард нагласи хроноцикъла на трийсет и шест години напред във времето. Луната все така озаряваше сребристите ручей в планините на Древна Персия, а покрай пътя полюшваха корони кедрови дръвчета. Беше хладно, зад хълма отекваше вълчи вой.

Еверард приземи хроноцикъла, скочи от седалката и започна да смъква маскарадния костюм. Върху брадясалото лице на Денисън бе застинало неразгадаемо изражение.

— Знаеш ли — промърмори той, — боя се, че...

Гласът му заглъхна в обкръжаващата ги тишина.

— Менс, боя се да не сме го наплашиш прекалено. В историята е записано, че Астиаг е воювал с Кир цели три години, след като персите въстанали.

— Винаги можем да се върнем назад, например в самото начало на войната, да му устроим още едно представление и да възстановим равновесието на силите — успокой го Еверард. Надявам се, обаче, да не се наложи. Едно е сигурно, няма да посмее с пръст да пипне царския наследник. Виж, когато поданиците му се надигнат и си поискат правата, тогава може би ще се разгневи достатъчно, за да забрави тази нощ. А и мидийската аристокрация едва ли ще му позволи да седи със скръстени ръце. Впрочем, това може да се

провери. Царят не устройваше ли празненство в деня на зимното равноденствие?

— Вярно. Да тръгваме. Бързо!

Изведнъж небето над тях просветля. Скриха хроноцикъла и се спуснаха пеш в Пасаргад, където се сляха с тълпата, излязла за празника на Митра. По пътя взеха да разпитват какво се е случило, обяснявайки неведението си с дълго отсъствие от страната. Отговорите ги задоволяваха до най-малки подробности, които не бяха вписани в анализите на историята, но присъстваха в спомените на Денисън.

Зараяни в многохилядната тълпа, под студеното, синьо небе, те приветстваха Кир, Великия Цар, който препускаше със свитата и помощниците си — Кобад, Крез и Харпаг. А отзад вървяха тези, с които се гордееше и славеше Персия — нейните сановници и жреци.

— Той е по-млад от мен — прошепна Денисън. — Така си и мислех. И малко по-дребен на ръст... А в лицето никак не си приличаме, видя ли? Но важното е, че става.

— Искаш ли да погледаме още? — попита Еверард. Денисън се загърна зиморничаво в наметалото.

Отново полъхна студен вятър.

— Не — каза той глухо. — Давай да вървим. Толкова време измина. Дори и всичко това да не беше се случвало.

— Хайде, хайде.

Еверард също имаше мрачен вид, по нищо не приличаше на щастлив спасител.

— Всъщност то никога не се е случвало — произнесе той.

10

Кейт Денисън влезе в асансьора на своя дом в Ню Йорк. Остана леко изненадан от факта, че беше забравил как изглежда сградата отвън. Не можа да си спомни дори номера на апартамента, та се наложи да потърси адреса в телефонния указател. Но това бяха подробности. Ръцете му едва забележимо трепереха.

Синтия отвори вратата и той влезе.

— Кейт — рече тя. Изглеждаше изненадана.

— Менс не те ли предупреди? Обеща ми, че ще го стори.

— Да. Няма значение. Нямах представа, че толкова си се променил. И това няма значение. О, мили мой!

Тя го дръпна в коридора, затвори вратата и се притисна към него.

Денисън огледа стаята. Беше забравил колко е тясна. Никога не беше одобрявал начина, по който Синтия обзавеждаше апартамента, но избягваше да ѝ го натяква.

Сега ще трябва да се учи отново на вече забравеното изкуство да отстъпва на жената, дори да търси съветите ѝ. Няма да му е лесно.

Тя подложи разплаканото си лице за целувка. Ето значи как изглеждала! Не, не я помнеше такава. След толкова много години в паметта му бе останал само избледнелия образ на дребничка жена със светли коси. Та нали с нея бе живял само няколко месеца... Касандана го наричаше своя утринна звезда, дарила бе живот на три от децата му и през всичките четиринайсет години от съвместното им съществуване, бе готова да изпълни всяко негово желание.

— О, Кейт, най-сетне си у дома — произнесе тъничък гласец.

„У дома — помисли си той. — Боже мили!“

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.